

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZERDA április 14.

102. szám

Megjelenik minden reggel, ünnepek után és hétfőn délután

Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Foncière-palota)

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Válságból-válságba

A rövidéletűnek jóslott Uzunovics-kormány sokkal hamarabb jutott válságba, mint az új alakulás legpesszimistikusabb megítélői gondolták volna. Radics idézte elő ezt a krízist is, ahogy a megegyezés politikájának első kormányát is ő bukatta meg. Pasics távozása és Uzunovics kinevezése után úgy látszott, hogy az ellentétek a két kormányzó párt között legalább egy időre elsimultak és mielőtt az új kormány hivatalba lépett, valamennyi személyi és tárgyi kérdést közös akarattal megoldották. A pakraci népgyűlésen elhangzott miniszteri beszédből és annak igen erős visszahatásából tudta meg a közvélemény, hogy a feltételezett egyetértés, az együttműködés egyedüli bázisa, az első pillanattól kezdve ingadozott az intenzív munka programját hirdető kormány lába alatt.

Radics úgy találta, hogy a közlekedésügyi miniszter működése nem felel meg a tárcájához fűződő követelményeknek és ezt a véleményét nem a kormányalakítási tárgyalások folyamán, sem a minisztertanácsban, hanem a nagy nyilvánosság előtt juttatta kifejezésre. A közlekedésügyi minisztert kollégájának ez a palam et publice végrehajtott támadása annyira kihozta a sodrából, hogy a politikai életben páratlanul álló lemondó-levelet írt, amelyben Radicsot a lehető legszerűbb jelzőkkel illette. A részleges kormányválság kitörésének pillanatában önként adódott az a következtetés, hogy az egész kormányzat pozíciója megrendült. Erre vallott magának a miniszterelnöknek az a kijelentése, amely szerint a közlekedésügyi miniszter lemondása nagyobbarányú személyi változásokat idézhet elő a kabinetben. Azóta azonban sikerült a nehézségeket leküzdeni, a közlekedésügyi tárcát a földművelésügyi miniszter vette át, sőt az eddig gazdátlan pénzügyi tárcát is betöltötték.

Az a mohó várakozás tehát, amellyel az ellenzéki hadállásban lévő politikusok, de még a radikális párt elégedetlen elemei is a kormány bukását lesték, egyelőre nem elégült ki. Amennyire a meglepetésektől tarkálló politikai helyzetben lehet horoszkópot felállítani, a kormány most már nyugodtan dolgozhat — tizenkét napig. Április 25-ikén ül ugyanis össze a radikális párt főbizottsága, amelynek állásfoglalása lesz a kormány legközelebbi tesztpróbája, ha ugyan addig is közbe nem jön — egy be-
széd.

Az a könnyedség, amellyel a

hirtelen támadt incidens következményeit elhárították, a szerb-horvát megegyezés kormányának diadalmasan kibontakozó munkaképességét jelenti-e, vagy pedig taktikai lépést, amelynek célja, hogy a kormány a nagy politikai stratégia által meghatározott időben és körülmények között buk-
jék meg? Akármelyik kombiná-

ció felé hajlik a pártszempontok szerint beigazított iudicium, annyi bizonyos, hogy a politikai barométer a közélet atmoszférikus változását jelzi. Maga Radics is közeli választásokról beszél és kivétel nélkül minden párt készülődik a választásokra, amelyeket elkerülhetetleneknek tartanak. A pártok minden erejüket és le-

seményüket arra összpontosítják, hogy a választási mandátumot a maguk számára hódítsák meg. E körül hullámanak most a politikai események és a jelek arra mutatnak, hogy tartósan berendezkedő munkakormány a jövő zenéje, amelynek hangszerelését csak a választásokon megnyilvánuló népakarat végezheti el.

Elsimult a válság — kitört a vihar

Jovanovics Vászát közlekedésügyi, Perics Ninkót pénzügyminiszterre nevezte ki a király — Izgalmak Radics zagrebi nyilatkozata miatt A közoktatásügyi miniszter éles támadása Szimonovics szociálpolitikai miniszter ellen — Belső ellentétek a Radics-pártban

Beogradból jelentik: A *Miletics* Krszta hirtelen lemondásával előállt új helyzet a legszélesebbkörű érdeklődést keltette és különösen az a kérdés izgatta a közvéleményt, hogy a kormánykoalíció radikális-párti része milyen magatartást fog tanúsítani a miniszterválsággal kapcsolatban. Erre vonatkozólag kedden a legmesszebbmenő kombinációk kerültek forgalomba és sokan várták, hogy *újából akut válságba kerül a kormánykoalíció*. Azok, akik nyugodtabban ítélték meg a helyzetet, annak a reményüknek adták kifejezést, hogy a részleges válság gyorsan fog likvidálódni.

A radikális miniszterek kora délután összegyűltek a miniszterelnökségen, ahol fontos tanácskozást folytattak Uzunovics miniszterelnökkel. *A tanácskozásban résztvett Miletics Krszta, a lemondásban lévő közlekedésügyi miniszter is*. A konferencia befejeztével a miniszterek egyenként távoztak a palotából, de az újságírók kérdéseire nem voltak hajlandók nyilatkozni.

Komplikációk a válság megoldása után

Az új miniszterek kinevezése után úgy látszott, hogy a Radics és Miletics közötti incidens ellenére is Uzunovicsnak a kormány gyors kiegészítésével sikerült megmentenie a helyzetet és legalább néhány hétre biztosítani a kormány fennmaradását. Ez volt az általános hangulat a kora délutáni órákban, amikor Perics és Jovanovics miniszterek Uzunovics miniszterelnök kezébe letették az esküt. Nem sokkal később azonban a helyzet teljesen megváltozott.

A kormány radikális tagjainak konferenciáját délután öt órakor folytatták. A konferencián a délelőtt megkezdett tanácskozásokat akar-
ták befejezni, ezalatt azonban újabb fordulat állott be a helyzetben.

Egyes beograd-i szerkesztőségek azt a hírt kapták Zagreből, hogy Radics István újságírók előtt tett nyilatkozataiban újból a legsúlyosabb kijelentéseket tette a kormány egyes tagjairól.

Részletes értesítés ekkor még

Az izgalom a politikai helyzet alakulása iránt érdeklődők körében nőttön-nőtt és déli félegy órakor érte el tetőpontját, amikor Uzunovics miniszterelnök a királyhoz ment kihallgatásra. Az audienca félegyötől egynegyed kettőig tartott.

Amikor Uzunovics kilépett a királyi palota kapuján, be sem várva az újságírók kérdését, megszólalt:

— *Önök újdonságot várnak, én mindjárt kettővel is szolgálhatok*. Az első az, hogy

Öfelsége már tegnap este aláírta az ukázt, amellyel Perics Ninkó volt minisztert pénzügyminiszterre nevezte ki.

A másik újság, hogy

a király elfogadta Miletics Krszta lemondását és közlekedésügyi miniszterre Jovanovics Vászát nevezte ki.

Jovanovics Vászát, aki eddig földművelésügyi miniszter volt, egyúttal megbízták, hogy ideiglenesen tovább is vezesse a földművelési tárcá ügyeit.

nem érkezett Beogradba, de már az előzetes híradások is elégnék bizonyultak arra, hogy

újából válsághangulat keletkezik.

A miniszterek és a politikusok kérdésekkel ostromolták az újságírókat, de a legnagyobb lapok munkatársai sem elégíthették ki teljesen az érdeklődést és így a figyelem ismét a miniszterek értekezlete felé fordult.

A miniszteri konferencián rövid időre megjelent Miletics Krszta volt közlekedésügyi miniszter, sőt néhány percre Ninkó, a Radics-párti erdőügyi miniszter is megjelent a miniszterelnökségen és tárgyalt Uzunovics miniszterelnökkel. A konferencia véreztével a távozó miniszterek rendkívül szükszavauak voltak és nyilatkozat helyett inkább ők árasztották el kérdéseikkel az újságírókat. Egyik miniszter a konferenciáról távoztában ennyit mondott:

— *Őszintén megmondhatom, hogy*

még nincs határozat, holnap folytatjuk a tanácskozásokat.

Az ellenzéki vezérek elítélik Radics eljárását

A zagrebi nyilatkozatról elterjedt hírek rendkívül kínos hatást keltettek politikai körökben. A radikális-pártban nagy az ekkeseredés, de az ellenzéki pártok is egyértelműen elítélik Radics István legújabb akcióját. Jellemző a helyzetre, hogy az ellenzéki *Novosti* keddi számában Jovanovics Jován, a földművespárt elnöke közöl tudósítást az ellenzéki pártvezérek gyűléséről és cikkében a következőket mondja:

— A pártok vezérei ma reggeli tanácskozásukon megtárgyalták azt a konfliktust, amely a kormányban Radics István és Miletics Krszta között kitört és amely miatt a közlekedési miniszter lemondott.

Az ellenzéki vezérek valamennyien megegyeztek abban, hogy elítélik Radics magatartását, mert ez érinti az egész ország érdekeit.

Míg Radics István a radikális-párt alapjait döngeti, ez az ellenzék nem érdekli, ezt intézzék el maguk a radikálisok. De nem tekinthetik nyugodtan, hogy az államot új megújított állapotba állítsák.

A rendkívül nyomott hangulat ellenére egyes politikusok úgy vélik, hogy a válság nem fog újból kitörni. Ezek a politikai körök azt hiszik, hogy

a radikális-párt a legsúlyosabb áldozatoktól sem riad vissza, hogy a megegyezés érdekében dolgozzék és ez Radicsék nélkül nem lehetséges.

A jelenlegi kormánynak különben is olyan körülhatárolt feladatai vannak, amelyeket okvetlenül el kell végeznie. Ezért számítanak arra, hogy

kisebb személyi áldozatok árán is sikerülni fog a jelenlegi kormánykoalíciót fenntartani.

Radics előreláthatólag szerdán reggel érkezik vissza Beogradba és első tanácskozását a kormány tagjaval nagy érdeklődéssel várják.

Radics István magatartása már magában a Radics-pártban is bizo-

nyos idegességet idézett elő. A Radics-párt jól informált köreiből szerzett értesülés szerint

a párt jórésze kezd elégedetlen lenni Radics István működésével és a vezér ellen kezd fordulni.

holott eddig Radics a maga pártjában szuverén hatalom volt. Egy tekintélyes Radics-párti politikus így nyilatkozott:

— *Legjobb ideje, hogy ezt a sokat beszélt nyelvet átvágják.*

Mi azért jöttünk Beogradba, hogy dolgozzunk, nem azért hogy szitkozódjunk.

Ha Radics István nem akar dolgozni, hagyjon bennünket, de úgy látszik Radics mindenáron választásokat akar.

Az elégedetlenség szerint a közok-

Radics zagrebi nyilatkozatai

A késő esti órákban került nyilvánosságra Radics zagrebi nyilatkozatának szövege, amely azonban rácsófol azokra a híresztelésekre, mint ha Radics a kormány helyzetét újból megnehezítő kijelentéseket tett volna. Később azonban kiderült, hogy Radics két nyilatkozatot tett és a második nyilatkozat tartalmaz súlyos kitételeket.

Radics Zagrebban az újságíróknak arra a kérdésére, hogy hiteles-e pakráci beszédének a *Politika*-ban megjelent szövege, kijelentette, hogy *beszédének a »Politika« által közölt szövege pontos, értelme azonban ki van élveze.* En azt mondtam

— jelentette ki Radics — hogy Miletics Krsztának tudomása van a szabálytalanságokról, ő azonban nem oka azoknak, legfeljebb csak annyiban, hogy azokat eltűrte.

Ez a vád különben is igen régi kelte, elmondtam már azt Mileticsnek is és *kitejtetem már ezt az álláspontomat annak idején Pasics Nikola miniszterelnöknek is. Miletics Krszta, ha bátor ember, be fog engem pörölni.*

— Mit szól Miletics Krszta lemondó levelének hangjához? — kérdezték az újságírók.

— Miletics Krszta úgy látszik ki akar engem hívni — mondtotta Radics. —

Mileticsről én eddig azt hittem, hogy politikus és mint ilyen nem bántam vele és nem tudtam, hogy irodalmár. Még pedig nagyon veszedelmes dekadens irodalmár,

— tette hozzá mosolyogva Radics István.

— Miletics megkönnyítette a helyzetet

Ha a közlekedésügyi miniszter magától nem jött volna rá erre az egyedül helyes elhatározásra, akkor mi, parasztpárti miniszterek lettünk volna kénytelenek tárcáinkról lemondani. Miletics Krszta ugyanis mint közlekedésügyi miniszter a lehető legrosszabb értelemben vett pártpolitikát folytatva

és nekünk százzszámra van olyan esetekről tudomásunk, hogy *szintiszta horvát vidékeken még létezni állást sem kaphatott olyan ember, aki nem volt tagja a radikális-pártnak.* Nyilvánvaló, hogy ez a politika előbb-utóbb a közlekedés teljes leromlását jelentette volna.

— Mit gondol miniszter, hogy a radikális klub milyen állást fog elfoglalni az afférral szemben?

— Az eset, mint már említettem, nem tekinthető afférnak — felelte Radics — és nem hiszem, hogy a radikális klub a legkisebb mértékben is azonosítandó magát a lemondott közlekedésügyi miniszterrel.

— Mit gondol, miniszter ur, Miletics Krszta Pasicsal egyetértően

határozta el magát a lemondásra? — *Ha Miletics Krszta — mondtotta emelt hangon Radics István — Pasicsot megkérdezte, jól tette. Ha nem kérdezte meg, rosszul tette. Pasics Nikola végeredményben is a radikális-párt vezére, akit illik radikális politikusnak, löképpen minisztereknek teendő lépéseikről informálni. — En csak egyet tudok — fejezte be Radics István — nagy-szerűen érzem magam ma a miniszteri székhelyben, de jól érzem magam akkor is, ha nem vagyok miniszter és jól érzem magam akkor is, ha börtönben vagyok.*

Radics István már pakráci beszédében is adott oldalvágásokat az agrárreformminiszternek.

A Radics-párt belső ellentétei eddig még nem kerültek nyilvánosságra. Csak most kezdik a lapok ismertetni ezeket az ügyeket, azonban valószínűnek látszik, hogy Radics le fogja csillapítani pártjának elégedetlenségét.

határozta el magát a lemondásra? — *Ha Miletics Krszta — mondtotta emelt hangon Radics István — Pasicsot megkérdezte, jól tette. Ha nem kérdezte meg, rosszul tette. Pasics Nikola végeredményben is a radikális-párt vezére, akit illik radikális politikusnak, löképpen minisztereknek teendő lépéseikről informálni. — En csak egyet tudok — fejezte be Radics István — nagy-szerűen érzem magam ma a miniszteri székhelyben, de jól érzem magam akkor is, ha nem vagyok miniszter és jól érzem magam akkor is, ha börtönben vagyok.*

Radics István Zagreből való elutazása előtt fogadott néhány újságíró, akiknek nyilatkozott a politikai helyzetéről. A nyilatkozat párbeszéd alakjában folyt le és érdekesebb részletei a következők:

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics erdészeti államtitkárnak a Politikában megjelent nyíltleveléhez és az abban önhöz intézett kérdésekhez?

— Ezek olyan analfabéta kérdések, amelyekre nem érdemes válaszolni — felelte Radics. — Mindenki úgy ír, ahogy akar, azonban egy Miletics-affért nem lehet négyszemközt elintézni. Az *nem reszort-kérdés, hogy Zagrebban szemet lopnak.* A korrupció nem intern-ügy, hanem az egész nép kérdése. Aki a korrupció mellett van, az menjen. Ilyen vádakra nem elég azt mondani, hogy hazugság. *Pörölnön be Miletics Krszta és én illok elébe a pörnek.*

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics államtitkárnak ahhoz a vádiához, hogy Ön üldözi a szerbeket?

— Egy szó sem igaz ebből. Kujundzsics nem hoz fel ténveket. En kétszázhuszonnyolc tanítót helyeztem át szolgálati okból, ez elenyészően csekély szám a tisztviselők és tanítók létszámához képest. Pribicevics sokkal többet helyezett át és még nem értem rá, hogy az ő büneit reparáljam.

Radics ezután áttért a radikális-párt horvátországi akciójára. Elmondotta, hogy Drnje községben Francis zagrebi vasutigazgató megalakította a radikális pártszervezetet, melynek összesen három tagja van. Az egyes községi előjáróságokat rávette, hogy ígérjék meg a népnek a kutyabírság elengedését, ha eljönnek a radikális-párt gyűlésére. A vasut részéről minden tisztviselőnek és alkalmazottnak meg kellett jelennie a gyűlésen és tízezer dinárt fizettek egy rezesbandáért. Mindezt csak azért, hogy a legtisztább horvát vidékeken zavarianak minket. Elmondtam ezt a minisztertanácsban is és kijelentettem, hogy ha ezek az emberek szerencsétlenségükre szerbek volnának, nem lehetne fenntartani a nemzeti megegyezést. Ezek azonban a mi strébereink.

— Mit gondol miniszter ur, Miletics Krszta Pasicsal egyetértően

határozta el magát a lemondásra? — *Ha Miletics Krszta — mondtotta emelt hangon Radics István — Pasicsot megkérdezte, jól tette. Ha nem kérdezte meg, rosszul tette. Pasics Nikola végeredményben is a radikális-párt vezére, akit illik radikális politikusnak, löképpen minisztereknek teendő lépéseikről informálni. — En csak egyet tudok — fejezte be Radics István — nagy-szerűen érzem magam ma a miniszteri székhelyben, de jól érzem magam akkor is, ha nem vagyok miniszter és jól érzem magam akkor is, ha börtönben vagyok.*

Radics István Zagreből való elutazása előtt fogadott néhány újságíró, akiknek nyilatkozott a politikai helyzetéről. A nyilatkozat párbeszéd alakjában folyt le és érdekesebb részletei a következők:

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics erdészeti államtitkárnak a Politikában megjelent nyíltleveléhez és az abban önhöz intézett kérdésekhez?

— Ezek olyan analfabéta kérdések, amelyekre nem érdemes válaszolni — felelte Radics. — Mindenki úgy ír, ahogy akar, azonban egy Miletics-affért nem lehet négyszemközt elintézni. Az *nem reszort-kérdés, hogy Zagrebban szemet lopnak.* A korrupció nem intern-ügy, hanem az egész nép kérdése. Aki a korrupció mellett van, az menjen. Ilyen vádakra nem elég azt mondani, hogy hazugság. *Pörölnön be Miletics Krszta és én illok elébe a pörnek.*

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics államtitkárnak ahhoz a vádiához, hogy Ön üldözi a szerbeket?

— Egy szó sem igaz ebből. Kujundzsics nem hoz fel ténveket. En kétszázhuszonnyolc tanítót helyeztem át szolgálati okból, ez elenyészően csekély szám a tisztviselők és tanítók létszámához képest. Pribicevics sokkal többet helyezett át és még nem értem rá, hogy az ő büneit reparáljam.

Radics ezután áttért a radikális-párt horvátországi akciójára. Elmondotta, hogy Drnje községben Francis zagrebi vasutigazgató megalakította a radikális pártszervezetet, melynek összesen három tagja van. Az egyes községi előjáróságokat rávette, hogy ígérjék meg a népnek a kutyabírság elengedését, ha eljönnek a radikális-párt gyűlésére. A vasut részéről minden tisztviselőnek és alkalmazottnak meg kellett jelennie a gyűlésen és tízezer dinárt fizettek egy rezesbandáért. Mindezt csak azért, hogy a legtisztább horvát vidékeken zavarianak minket. Elmondtam ezt a minisztertanácsban is és kijelentettem, hogy ha ezek az emberek szerencsétlenségükre szerbek volnának, nem lehetne fenntartani a nemzeti megegyezést. Ezek azonban a mi strébereink.

— Mit gondol miniszter ur, Miletics Krszta Pasicsal egyetértően

határozta el magát a lemondásra? — *Ha Miletics Krszta — mondtotta emelt hangon Radics István — Pasicsot megkérdezte, jól tette. Ha nem kérdezte meg, rosszul tette. Pasics Nikola végeredményben is a radikális-párt vezére, akit illik radikális politikusnak, löképpen minisztereknek teendő lépéseikről informálni. — En csak egyet tudok — fejezte be Radics István — nagy-szerűen érzem magam ma a miniszteri székhelyben, de jól érzem magam akkor is, ha nem vagyok miniszter és jól érzem magam akkor is, ha börtönben vagyok.*

Radics István Zagreből való elutazása előtt fogadott néhány újságíró, akiknek nyilatkozott a politikai helyzetéről. A nyilatkozat párbeszéd alakjában folyt le és érdekesebb részletei a következők:

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics erdészeti államtitkárnak a Politikában megjelent nyíltleveléhez és az abban önhöz intézett kérdésekhez?

— Ezek olyan analfabéta kérdések, amelyekre nem érdemes válaszolni — felelte Radics. — Mindenki úgy ír, ahogy akar, azonban egy Miletics-affért nem lehet négyszemközt elintézni. Az *nem reszort-kérdés, hogy Zagrebban szemet lopnak.* A korrupció nem intern-ügy, hanem az egész nép kérdése. Aki a korrupció mellett van, az menjen. Ilyen vádakra nem elég azt mondani, hogy hazugság. *Pörölnön be Miletics Krszta és én illok elébe a pörnek.*

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics államtitkárnak ahhoz a vádiához, hogy Ön üldözi a szerbeket?

— Egy szó sem igaz ebből. Kujundzsics nem hoz fel ténveket. En kétszázhuszonnyolc tanítót helyeztem át szolgálati okból, ez elenyészően csekély szám a tisztviselők és tanítók létszámához képest. Pribicevics sokkal többet helyezett át és még nem értem rá, hogy az ő büneit reparáljam.

Radics ezután áttért a radikális-párt horvátországi akciójára. Elmondotta, hogy Drnje községben Francis zagrebi vasutigazgató megalakította a radikális pártszervezetet, melynek összesen három tagja van. Az egyes községi előjáróságokat rávette, hogy ígérjék meg a népnek a kutyabírság elengedését, ha eljönnek a radikális-párt gyűlésére. A vasut részéről minden tisztviselőnek és alkalmazottnak meg kellett jelennie a gyűlésen és tízezer dinárt fizettek egy rezesbandáért. Mindezt csak azért, hogy a legtisztább horvát vidékeken zavarianak minket. Elmondtam ezt a minisztertanácsban is és kijelentettem, hogy ha ezek az emberek szerencsétlenségükre szerbek volnának, nem lehetne fenntartani a nemzeti megegyezést. Ezek azonban a mi strébereink.

— Mit gondol miniszter ur, Miletics Krszta Pasicsal egyetértően

határozta el magát a lemondásra? — *Ha Miletics Krszta — mondtotta emelt hangon Radics István — Pasicsot megkérdezte, jól tette. Ha nem kérdezte meg, rosszul tette. Pasics Nikola végeredményben is a radikális-párt vezére, akit illik radikális politikusnak, löképpen minisztereknek teendő lépéseikről informálni. — En csak egyet tudok — fejezte be Radics István — nagy-szerűen érzem magam ma a miniszteri székhelyben, de jól érzem magam akkor is, ha nem vagyok miniszter és jól érzem magam akkor is, ha börtönben vagyok.*

Radics István Zagreből való elutazása előtt fogadott néhány újságíró, akiknek nyilatkozott a politikai helyzetéről. A nyilatkozat párbeszéd alakjában folyt le és érdekesebb részletei a következők:

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics erdészeti államtitkárnak a Politikában megjelent nyíltleveléhez és az abban önhöz intézett kérdésekhez?

— Ezek olyan analfabéta kérdések, amelyekre nem érdemes válaszolni — felelte Radics. — Mindenki úgy ír, ahogy akar, azonban egy Miletics-affért nem lehet négyszemközt elintézni. Az *nem reszort-kérdés, hogy Zagrebban szemet lopnak.* A korrupció nem intern-ügy, hanem az egész nép kérdése. Aki a korrupció mellett van, az menjen. Ilyen vádakra nem elég azt mondani, hogy hazugság. *Pörölnön be Miletics Krszta és én illok elébe a pörnek.*

— Mit szól miniszter ur Kujundzsics államtitkárnak ahhoz a vádiához, hogy Ön üldözi a szerbeket?

— Egy szó sem igaz ebből. Kujundzsics nem hoz fel ténveket. En kétszázhuszonnyolc tanítót helyeztem át szolgálati okból, ez elenyészően csekély szám a tisztviselők és tanítók létszámához képest. Pribicevics sokkal többet helyezett át és még nem értem rá, hogy az ő büneit reparáljam.

— Miniszter ur kifogásolja a radikálisok horvát vidéken való agitációját?

— Nem, csak ezt a módszert ellenzem. A radikálisok itteni szervezetében vannak *tyuktolvajok. Pártjukban tömörítették mindazokat, akik Pribicevicsnek és Khuen-Hédervárynak sem kellett.*

— Mit szól miniszter ur ahhoz a jelzőhöz, amit Miletics Önről lemondó levelében használ?

— Csak annyit mondhatok, hogy Miletics jó lényképész, egészen jól lefényképezte magát.

— Lesz-e a Miletics lemondásának súlyosabb következménye?

— Nem. A radikálisoknak választaniok kell ilyen emberek és a megegyezés politikája között. Meg vagyok róla győződve, hogy a radikális-párt nem követi az ilyen embereket. De ha igen, akkor *mi vagy megalakítjuk a kormányt az ellenzékkel, vagy nem alakítunk kormányt és ellenzékbe megyünk.*

A kormány továbbra is megmarad még akkor is, ha Pasics összes hívei elhagyják.

— A helyzet nagyjában ez: a radikálisoknak nincs többségük a parlamentben és még oly módon sem szerezhetnének többséget, ha Pribicevicsel, vagy más frakcióval szövetszövetnek, mert akkor pártjuk egy része azonnal otthagyná őket.

A radikálisok belátták, hogy nincs jobb kormánypárt pártunknál. Mikor előterjesztették, hogy Davidovicsal alakítsanak kormányt, azt mondták, Radics nem olyan, mint Davidovics. Radics nem akar tizenhat főispánságot és kilenc-két arányban tisztviselő állásokat. Radics az államért akar dolgozni.

— Tekintet nélkül arra, hogy mi lesz a korrupcióval, meg vagyok győződve, hogy ha Pasics még néhány évig az ország élén marad, az állam tönkre megy éppen úgy, mint ahogy tönkrement Ausztria Ferenc József kormányzása alatt. Pasics alatt semmi munkát nem lehet rendesen elvégezni. A *minisztertanács négy óra helyett hét órakor ült össze, az üléseken az elnök alig tartotta magát és alig tudott felkelni.* Ez nem az ő hibája, ő öreg ember. Itt nincs szó presztizsról, hanem munkáról. Pasicsnak meg lehet adni az összes kiténtetést, de nem lehet rábízni munkát. Babérkoszorút adhatnak neki, de munkát nem végezhet. Szervezzenek kedvéért *tiszteletbeli miniszterelnöki állást, hadd töltsen be azt.*

— Mit gondol, Elnök Ur! Pribicevics legutóbbi beszédeiről?

— Davidovics fényesen beszélt! Ugyanazt mondta, amit én Pakrácon. Ebből látszik, hogy a megegyezés politikája nem pártpolitika, hanem állampolitika. Sok hasonló dolgot mondott Pribicevics is, aki az *utóbbi időben nagyon megjavult.* Ugy látszik a legutóbbi audienciáján megismerte a helyzetet.

— Miletics Krszta lemondása után a kormány helyzete sokkal biztosabb, mint volt.

— Ez tehát azt jelenti, miniszter ur, hogy nem lehet szó kormánykriszról?

— Kormánykrisis nem lesz, mert a kormány csak tökéletesedhetik és javulhat a gyöngék kibukásával. Akik azonban ma ülnek a kormányban, azok még mindig nem a legjobb radikálisok.

En megmondtam annak idején Pasicsnak is, hogy csak olyan feltétellel lépek be a kormányba, ha a radikális-párt legkiválóbb tagjai vesznek részt abban. Ezt Pasics meg is ígérte. Van azonban a radikális-pártban több olyan képviselő, aki nagy tiszteletet élvez az országban

és mégsem miniszter. Mért kell akkor Miletics Krsztának miniszternek lenni? Azt mondják erre egyesek, hogy azért, mert *Sztanojevics Áca kívánta így.* Erre az a felelettem, hogy *nem Sztanojevicsnek keltenek a miniszterek, hanem az országnak.*

— Mely miniszterekről van szó?

— Nem nevezem meg őket, mert ezzel ártanék nekik, ezt pedig nem akarom. A radikálisok jól tudják kikről van szó, annyit én is elárulhatok, hogy *nem korrupcionistaikra céloztam, mert ha korrupcionistaik lennének a kormányban, azokkal nem dolgoznánk együtt.* En sohasem foglaltam állást Pasics ellen és megmondtam a királynak is, azt hiszem, hogy

Pasicsnak nincs semmi köze a korrupcióhoz, de az a szerencsétlensége, hogy Pasics Ráda a fia és az az egyetlen hibája, hogy *tulgyenge a korrupcióval szemben.*

Maga a radikális parasztképviselő mondotta egy ízben nekem, *az a baj, hogy van olyan miniszter is a kormányban, akit nem Pasics Nikola, hanem Pasics Ráda illetett a miniszteri székhely.* Ezzel megnyitlak a korrupció aítói. Akiket Pasics Nikola tett miniszterekké, azok tisztességes politikusok. Pasics Nikolának csak az a hibája, hogy nincs meg az az erélye, ami egy miniszterelnöknek kell. Talán én is ilyen lennék a fiammal szemben. Ez az élet tragédiája.

— Jovanovics Ljubára vonatkozólag mi a véleménye miniszter urnak?

— Az a meggyőződésem, hogy Jovanovics Ljuba nem fog kilépni a radikális klubból, mert a radikális-párt legkiválóbb szellemi vezérei közé tartozik.

A radikális-pártnak most egységesen meg kell mutatni, hogy le tud számolni a korrupcióval. Ha ezt megteszi, akkor továbbra is vezető szerepe lesz a politikában, de ha erre képtelen, akkor örökre elveszti vezető szerepét. A kérdés az, hogy *vagy mi fogjuk üldözni a korrupciót, vagy a korrupció bennünket.* Itt nincs kompromisszum. Ami engem illet, én inkább üldözök, semminthogy engem üldözzenek.

— Van tudomása miniszter urnak arról, hogy Miletics Krszta egyik legtekinélyesebb tagja a radikális-pártnak és szellemi vezére a Szrnaónak és még egy szervezetnek?

— Ez mind nem jelent semmit. Ha némelyek mellette is vannak, ez nem jelenti azt, hogy az egész nép vele van.

— Mi van Simonovics miniszterrel?

— El kell menni Krusevdara és meg kell nézni, hogy mit művel ott. Kaptam leveleket Simonovics kerületéből, amelyekben azt írták, hogy kártvás.

Pontosan lefényképezték.

— Ez azt jelenti, hogy a miniszter urnak jó hírszolgálatát van?

— Igen, maguk a szerb parasztlak értesítettek az elvesztről.

Ezzel véget ért Radics István nyilatkozata, amelynek végén a közoktatásügyi miniszter még elismerően beszélt az újságírók nehéz munkájáról.

Radics István este kilenc órakor utazott el Beogradba.

és mégsem miniszter. Mért kell akkor Miletics Krsztának miniszternek lenni? Azt mondják erre egyesek, hogy azért, mert *Sztanojevics Áca kívánta így.* Erre az a felelettem, hogy *nem Sztanojevicsnek keltenek a miniszterek, hanem az országnak.*

— Mely miniszterekről van szó?

— Nem nevezem meg őket, mert ezzel ártanék nekik, ezt pedig nem akarom. A radikálisok jól tudják kikről van szó, annyit én is elárulhatok, hogy *nem korrupcionistaikra céloztam, mert ha korrupcionistaik lennének a kormányban, azokkal nem dolgoznánk együtt.* En sohasem foglaltam állást Pasics ellen és megmondtam a királynak is, azt hiszem, hogy

Pasicsnak nincs semmi köze a korrupcióhoz, de az a szerencsétlensége, hogy Pasics Ráda a fia és az az egyetlen hibája, hogy *tulgyenge a korrupcióval szemben.*

Maga a radikális parasztképviselő mondotta egy ízben nekem, *az a baj, hogy van olyan miniszter is a kormányban, akit nem Pasics Nikola, hanem Pasics Ráda illetett a miniszteri székhely.* Ezzel megnyitlak a korrupció aítói. Akiket Pasics Nikola tett miniszterekké, azok tisztességes politikusok. Pasics Nikolának csak az a hibája, hogy nincs meg az az erélye, ami egy miniszterelnöknek kell. Talán én is ilyen lennék a fiammal szemben. Ez az élet tragédiája.

— Jovanovics Ljubára vonatkozólag mi a véleménye miniszter urnak?

— Az a meggyőződésem, hogy Jovanovics Ljuba nem fog kilépni a radikális klubból, mert a radikális-párt legkiválóbb szellemi vezérei közé tartozik.

A radikális-pártnak most egységesen meg kell mutatni, hogy le tud számolni a korrupcióval. Ha ezt megteszi, akkor továbbra is vezető szerepe lesz a politikában, de ha erre képtelen, akkor örökre elveszti vezető szerepét. A kérdés az, hogy *vagy mi fogjuk üldözni a korrupciót, vagy a korrupció bennünket.* Itt nincs kompromisszum. Ami engem illet, én inkább üldözök, semminthogy engem üldözzenek.

— Van tudomása miniszter urnak arról, hogy Miletics Krszta egyik legtekinélyesebb tagja a radikális-pártnak és szellemi vezére a Szrnaónak és még egy szervezetnek?

— Ez mind nem jelent semmit. Ha némelyek mellette is vannak, ez nem jelenti azt, hogy az egész nép vele van.

— Mi van Simonovics miniszterrel?

— El kell menni Krusevdara és meg kell nézni, hogy mit művel ott. Kaptam leveleket Simonovics kerületéből, amelyekben azt írták, hogy kártvás.

Pontosan lefényképezték.

— Ez azt jelenti, hogy a miniszter urnak jó hírszolgálatát van?

— Igen, maguk a szerb parasztlak értesítettek az elvesztről.

Ezzel véget ért Radics István nyilatkozata, amelynek végén a közoktatásügyi miniszter még elismerően beszélt az újságírók nehéz munkájáról.

Radics István este kilenc órakor utazott el Beogradba.

és mégsem miniszter. Mért kell akkor Miletics Krsztának miniszternek lenni? Azt mondják erre egyesek, hogy azért, mert *Sztanojevics Áca kívánta így.* Erre az a felelettem, hogy *nem Sztanojevicsnek keltenek a miniszterek, hanem az országnak.*

— Mely miniszterekről van szó?

— Nem nevezem meg őket, mert ezzel ártanék nekik, ezt pedig nem akarom. A radikálisok jól tudják kikről van szó, annyit én is elárulhatok, hogy *nem korrupcionistaikra céloztam, mert ha korrupcionistaik lennének a kormányban, azokkal nem dolgoznánk együtt.* En sohasem foglaltam állást Pasics ellen és megmondtam a királynak is, azt hiszem, hogy

Pasicsnak nincs semmi köze a korrupcióhoz, de az a szerencsétlensége, hogy Pasics Ráda a fia és az az egyetlen hibája, hogy *tulgyenge a korrupcióval szemben.*

Maga a radikális parasztképviselő mondotta egy ízben nekem, *az a baj, hogy van olyan miniszter is a kormányban, akit nem Pasics Nikola, hanem Pasics Ráda illetett a miniszteri székhely.* Ezzel megnyitlak a korrupció aítói. Akiket Pasics Nikola tett miniszterekké, azok tisztességes politikusok. Pasics Nikolának csak az a hibája, hogy nincs meg az az erélye, ami egy miniszterelnöknek kell. Talán én is ilyen lennék a fiammal szemben. Ez az élet tragédiája.

— Jovanovics Ljubára vonatkozólag mi a véleménye miniszter urnak?

— Az a meggyőződésem, hogy Jovanovics Ljuba nem fog kilépni a radikális klubból, mert a radikális-párt legkiválóbb szellemi vezérei közé tartozik.

A radikális-pártnak most egységesen meg kell mutatni, hogy le tud számolni a korrupcióval. Ha ezt megteszi, akkor továbbra is vezető szerepe lesz a politikában, de ha erre képtelen, akkor örökre elveszti vezető szerepét. A kérdés az, hogy *vagy mi fogjuk üldözni a korrupciót, vagy a korrupció bennünket.* Itt nincs kompromisszum. Ami engem illet, én inkább üldözök, semminthogy engem üldözzenek.

— Van tudomása miniszter urnak arról, hogy Miletics Krszta egyik legtekinélyesebb tagja a radikális-pártnak és szellemi vezére a Szrnaónak és még egy szervezetnek?

— Ez mind nem jelent semmit. Ha némelyek mellette is vannak, ez nem jelenti azt, hogy az egész nép vele van.

— Mi van Simonovics miniszterrel?

— El kell menni Krusevdara és meg kell nézni, hogy mit művel ott. Kaptam leveleket Simonovics kerületéből, amelyekben azt írták, hogy kártvás.

Pontosan lefényképezték.

— Ez azt jelenti, hogy a miniszter urnak jó hírszolgálatát van?

— Igen, maguk a szerb parasztlak értesítettek az elvesztről.

Ezzel véget ért Radics István nyilatkozata, amelynek végén a közoktatásügyi miniszter még elismerően beszélt az újságírók nehéz munkájáról.

Radics István este kilenc órakor utazott el Beogradba.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az új román kultuszminiszterrel, Goldis Lászlóval beszélgetést folytatott a Bánáti Közlöny munkatársa, aki megkérdezte a minisztert: milyen irányelvek szerint fogja a kulturális és egyházi kérdéseket kezelni.

— Programmatikus kijelentéseket — mondotta Goldis — nem tehetek addig, amíg kellőképpen át nem tanulmányozom tárcám ügyeit. Annyit azonban mondhatok, hogy mindig a szabadság, egyenlőség hitve voltam és minden törekvésem oda fog irányulni, hogy az összes romániai egyházak jogegyenlőségét megteremtsem. En, mint a gyulafehérvári pontok szerzője, nem tagadhatom meg az azokban lefektetett elveket és így a kisebbségek nyugodtak lehetnek afelől, hogy vallási és kulturális fejlődésük szabadsága biztosítva lesz. A kisebbségi kérdést különben az összkormány is a legliberálisabb szelvényben fogja kezelni és azt hiszem, senki sem kételkedik azokban az őszinte nyilatkozatokban, amelyeket a kormány tagjai ez irányban tettek.

*

A prágai lapok azt a hírt közölték, hogy az igazságügyminisztérium utasítást küldött a bíróságokhoz, amelyeknek érelmében azok a zsidó polgárok, akik zsidó nemzetiségűeknek vallották magukat, az összes bíróságok előtt kizárólag az államnyelvet használhatják. A kormány a lapokban megcáfolja a hírt és a cáfolatban hangsúlyozta, hogy a legfelsőbb közigazgatási bíróság döntése, melyet a lapok a hírrel kapcsolatban idéztek, csupán abban az értelemben vonatkozik a nemzeti kisebbségekre, hogy az egyik kisebbséget nem lehet nyelvileg egy másik kisebbséghez számítani. Az individuális nyelvhasználatot illetően a nyelvi hovatartozandóság dönt a nyelvrendelet tizenhatodik paragrafusának értelmében.

*

Az összeomlás utáni zavaros időkben, 1919 nyár elején kitért szlovenszki harcokban mintegy hetven dobsinai fiatalember is résztvevő Dobsina közelében a cseh csapatok feltartóztatásában, akiknek az imperium átvételekor szökevények kellett a republika területéről. A zavaros idők elmúltával megindult a kérvényezés a menekültek érdekében. Hét évig minden erre irányuló törekvés kárba veszett; az elbujdosottak nem térhettek vissza otthonukba. Most végre, hét évi távollét után amnesztiát kaptak a menekültek: Masaryk köztársasági elnök 76. születésnapja alkalmából megkegyelmezett az elbujdosott dobsinai fiatalembereknek. Az erről szóló kabinéti értesítés már meg is érkezett Gömör Árpád, Pocsoboy Sámuel, Nickl János, Fehér Endre, Gömör János, Bruckner Árpád és Rozslozsnik József dobsinai fiatalembereknek és többi társaiknak. Az amnesztiát Dobsinán leírhatatlan örömet váltott ki a gyermekeik után sóvárgó szülők táborában, akik hét évig nem láthatták fiaikat.

*

Az erdélyi magyar párt és az Averescu-kormány közti paktumtárgyalásokról Bucsan államtitkár így nyilatkozott: Nem felel meg az igazságnak — mondotta az államtitkár — az a hír, hogy a néppárt és a magyar párt között paktumos tárgyalások folytak, illetve, hogy paktumot írtak volna alá. Gyáriás Elemérel és Szele Bélával valóban folytattam megbeszéléseket, ezek a megbeszélések azonban csak magánjellegűek voltak, amennyiben nevezett uraknak paktumtárgyalásra a magyar párt részéről nem is volt felhatalmazásuk. Ők csak abban az irányban puhatolództak nálam, hogy a néppárt a jövőben milyen álláspontot fog elfoglalni a magyar párttal szemben. Ami ben-

nünket illet, a csucsa paktum nem volt efemer választási paktum, hanem szerves része a néppárt programjának, amelyet ma is teljes egészében és változtatlanul fentartunk. Remélem, hogy sikerülni fog a status quo alapján nem-

csak a magyar párttal, hanem a többi kisebbségekkel is a választásokra vonatkozólag egyezményt létesíteni. Mi egyáltalán nem sokat tárgyalunk, hiszen a csucsa paktumot is egyetlen éjszaka kötöttük meg.

Repülőgépekről bombázzák Pekinget

Huszonhárom embert öltek meg a szövetséges csapatok bombái

Londonból jelentik: Pekingből érkező jelentések szerint

Peking előtt döntő ütközet folyik.

A szövetséges csapatok a várost teljesen körülzárták.

A fővárost a szövetséges csapatok légi flottája hétfőn egész nap bombázta.

Négy légi svadron ötszáz bombát dobott a városra, amelynek lakói a legnagyobb izgalomban igyekeznek életüket biztonságba helyezni.

A bombázás következtében hétfőn huszonhárom ember meghalt

és igen nagy a súlyos sebesültek száma.

A kikindai sikkasztó visszazökött Amerikából

Temesváron rejtőzködik a Guszmann et Comp. szállítványozó-cég belfagya

Kikindán egy évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Guszmann Mátyás, a Guszmann et Comp. szállítványozó cég belfagya és egyben az Astra olajgyár részvénytársaság kikindai képviselője nagy adósságok hátrahagyásával megszökött Kikindáról. Utóbb kiderült, hogy Guszmann a reá bízott pénzeket elsikkasztotta és így többek között az Astra olajgyárat nyolcvan-ezer dinárral károsította meg, de más cégektől is sikkasztott.

Guszmann Cherbourgban át Monte-

videóba hajózott, ahol Desser Zoltán, a szintén Kikindáról megszökött gabonakereskedő várta és együtt próbálták szerencsét az Ujvilágban. Guszmann azonban Montevideóba sem tudott boldogulni és minthogy ott is nagyobb sikkasztásokat követett el, visszazökött Európába és mint Temesvárról jelentik — ott huzódott meg. Kikindán már értesültek Guszmann temesvári tartózkodásáról és hír szerint többen jeljelentést is tettek ellene sikkasztás miatt.

Az Abend zsaroló főszerkesztője

a magyar kormány áldozatának mondja magát

Dr. Rhode védő súlyos vádjai a bécsi magyar követség és a főügyész ellen — Izgalmas jelenetek az Abend perének tárgyalásán

Bécsből jelentik: Az Abend zsarolási perének keddi tárgyalásán igen izgalmas jelenetek játszódtak le. A tárgyalás elején Rhode Walter dr., Weisz Sándor főszerkesztő védője súlyos vádat emelt a bécsi magyar követség és Immerdorfer dr. főügyész ellen, akinek a tárgyalásra való megidézését és tanúkihallgatását kérte, hangsúlyozva, hogy Immerdorfer volt az, aki az egész zsarolási ügyet összerakta.

— Szemébe fogom mondani a főügyésznek — mondotta dr. Rhode védő — hogy személyes érdeke volt az, hogy Weisz Sándor főszerkesztőt lehetetlenné tegye, mert

Weisz leleplezte lapjában, hogy a főügyész Mészáros Gyula szokolhamisítási ügyében kompromittálva van. A főügyész a bécsi magyar követséggel közösen csinálta az akció Mészáros megmentésére

és mert Weisz elég bátor volt ahhoz, hogy teleplezesse ezt az összejátszást, az egész társaság gyűlöletét vontu magára.

Az elnök erőlyesen rendretasította a védőügyvédet és az ügyész is tiltakozott a vádak ellen, dr. Rhode azonban tulkiabálva a bíróság tagjait, a következőket jelentette ki:

— Állítom és kész vagyok bizonyítani, hogy

az Abend elleni zsarolási vádat a bécsi magyar követségen eszelték ki.

Az elnök erre a kijelentésre figyelmeztette a védőt, hogyha így

folytatja beszédét, megvonja tőle a szót.

Rhode kijelentette, hogy bizonyítani kívánja, hogy

Alt dr. a bécsi magyar követség tanácsosa erőszakolta ki a vádemelést, mert Weisz főszerkesztő elkeseredett ellenfele a magyar kormánynak és mert ő hozta nyilvánosságra lapjában Bethlen miniszterelnöknek báró Perényi Zsigmondhoz intézett levelét. Mindezekért a frankhamisítók büntársai el akarták némitani az Abend főszerkesztőjét.

Az ügyész ismételtén visszautasította dr. Rhode vádjait, majd a törvényszék tagjai tanácskozássra vonultak vissza, ami után az elnök kihirdette, hogy a törvényszék Rhode védőt a magyar követség ellen felhozott és az ügyvel kapcsolatban nem levő vádak, valamint Immerdorfer főügyész megrágalmazása miatt újabb százhusz shilling pénzbírságra ítéli.

Rhode dr. kijelentette, hogy tudomásul veszi a büntetést és újból hangsúlyozta, hogy fenntartja vádjait.

A bíróság ezután úgy döntött, hogy

megvonta dr. Rhode védőtől a szót és kimondta, hogy az ügyben nem szerepelhet tovább mint védő.

Ezután Weisz Sándor másik védője dr. Steiner kérte, hogy szakítsák félbe a tárgyalást és adjanak

módot a védelemnek, hogy a bizonyítási eljárásra nézve egységes állásfoglalásra juthasson.

Valószínű, hogy az ügyben szereplő

valamennyi védő lemond tisztességéről.

Ebben az esetben félbe kell szakítani a tárgyalást, miután a hivatalból kirendelt új védőknek a perrendtartás értelmében nyolc napot kell rendelkezésükre bocsátani, hogy a per anyagát áttanulmányozhassák.

Az alispánt

megfosztják egyházi méltóságától Sztojkov ellen a patriarchatus is eljárást indított

Noviszadról jelentik: Bács-Bodrog vármegye több éven át volt alispánjának, Sztojkov Mózes dr.-nak személye újra az érdeklődés központjába került. Sztojkov, aki nagy tehetségű ember, úgy indult el a közigazgatási pályán, hogy fényes karriert fog betelni. Lelkesből lett bácskai főjegyző, majd alispán s pénzügyi kapacitás. A fényes karrier azonban csakhamar kettő tört s most Sztojkov öt évi fegyházbüntetést tölti ki a mitrovicai fegyházban.

A nagy hatalmu alispán egyvel most foglakozik a szremszki-karlovci görög keleti patriarchatus fegyelm tanácsa. Sztojkov Mózes, mielőtt a közigazgatási és politikai pályára lépett, a patriarchatus egyházmezejében lelkeskedett, a karlovci hittudományi főiskola tanára volt.

Az egyházmegyei konzisztórium, mihelyt jogerőssé vált a Sztojkov elleni ítélet, rögtön megtette az intézkedéseket, hogy Sztojkov ellen az egyházi bíróság is eljárjon. Ebből a célból Kosztics Mi'an dr.-t a patriarchatus mint ügyészt delegálta, aki lefolytatta a vizsgálatot és annak eredményét kedden terjesztette föl az egyházmegyei konzisztórium fegyelmi tanácsának.

A fegyelmi vizsgálat eredményének alapján a tanács most javasolni fogja, hogy Sztojkov Mózes volt teológiai tanárt, mint az egyházi rend viselésére alkalmatlan egyént, degradálják.

A volt bácskai alispán papi ékeségeitől való megfosztása ilyenformán már a közeli hetekben megtörténik.

Hova költözik

a szubotical pénzügyigazgatóság?

A pénzügyőrök már elhelyezték, az igazgatóságnak nincs hajléka

A szubotical pénzügyigazgatóság és a pénzügyőrség elhelyezése már hónapok óta gondot okoz a város vezetőségének. A városi tanács már minden lehetőséget elkövetett, hogy a két fontos állami intézményt megtartsa és legutóbb a Kaics és Czigler-féle párhuzamos-úti ház megvételét határozta el a város, ami egymillió dinár befektetést jelentett volna. Ebben az épületben csak a pénzügyőrséget lehetett volna elhelyezni, míg a pénzügyigazgatóság elhelyezésére nem volt helyiség. A Kaics és Czigler-féle épület megvétele sem sikerült s április közepén még az a helyzet, hogy a pénzügyigazgatóság május elsejével elköltözik Szomborba vagy Noviszádra.

A pénzügyigazgatóság még hajléktalan, azonban a pénzügyőrség elhelyezését már sikerült megoldani.

Gyorgyevics Dragosláv főispán kijelentette, hogy a város nincs abban az anyagi helyzetben, hogy házat vásárolhatna, ellenben a pénzügyőrség részére tudnak helyiséget adni, a Zagrebačka-ulichában lévő erdőmérnöki hivatal helyére kerül a pénzügyőrség.

Amint értesülünk, a szubotical gyárosok és kereskedők egyesülete akciót indított a pénzügyigazgatóság elhelyezése érdekében is és ha az akció még idejében eredménnyel jár, akkor mind a két fontos állami intézmény Szubotican marad.

A terhelő tanu titokzatos halála

Eltűnnek, akik tudják, hogy mi történt a halálcellában

Topoláról jelentik: Az elmúlt héten — mint a *Bácsmegyei Napló* akkor jelentette — egy községi kutban holtan találták *Kucsera József* huszonhárom éves fiatalembert, akinek a holtteste már két hete volt a kutban. A nyomozás még folyamatban van annak megállapítására, hogy öngyilkosság, vagy büntény áldozata-e *Kucsera* és bár az *eddig feltételesek szerint Kucsera öngyilkosságot követett el*, ezzel a titokzatos halálesettel kapcsolatban most mégis olyan hírek terjedtek el Topolán, amelyek nagy izgalmat okoznak a községben.

Kucsera József rejtélyes halálát titokzatosá teszi az a körülmény, hogy a kutban megtalált fiatalember néhány héttel ezelőtt egy ügyből kifolyóan és egy időben volt letartóztatva *Zavoczki István* huszonhat éves topolai földműves-sel, aki — mint ismeretes — *titokzatos körülmények közt halt meg a topolai községi fogda egyik cellájában*. Egy *Baj-sán* elkövetett lopás gyanúja alatt a topolai rendőrség letartóztatta *Zavoczki*, *Kucserát* és egy *Palásti József* nevű fiatalembert. A nyomozás megállapította ugyan, hogy mindhárom ártatlanok, *reggelre felakasztva találták cellájában Zavoczki*, aki a rendőrség állítása szerint öngyilkosságot követett el.

A rendőri fogdában történt titokzatos haláleset után azonban olyan hírek terjedtek el Topolán, hogy *Zavoczki István* a *topolai rendőrségen súlyosan megkínzózták*, úgyhogy a szubotica ügyészség ebben az ügyben megindította a vizsgálatot, amely még most is folyamatban van. A vizsgálat során a *Zavoczki*val együtt letartóztatott *Kucsera József* és *Palásti József* a rendőrségre nézve *terhelő vallomást tettek*. Azt állították, hogy a *rendőrségen őket is megverték és az éjszaka folyamán hallották a mellettük levő cellából a megkínzott Zavoczki jajveszékését*.

Ilyen előzmények után következett be *Kucsera* váratlan halála, amely most a legkülönbözőbb mende-mondákra ad okot Topolán. Még rejtélyesebbé teszi az ügyet az a körülmény, hogy a *harmadik letartóztatott: Palásti József is néhány nappal ezelőtt állítólag eltűnt Topoláról*. A népfantázia szerint *nem véletlen az*, hogy *Zavoczki* megkínzásának

egyik tanuját néhány nappal azután, hogy a cellában történetéről vallomást tett, egy kutban találták meg holtan és hogy ugyanakkor nyoma vesz a másik tanunak is.

Az ügyben még folyamatban levő vizsgálat lesz hivatva kideríteni, hogy mi az alapjuk ezeknek a lappangó vádaknak.

Kézrekerültek a szuboticai cégtáblarombolók

Egy kereskedő tettenérte a társaságot — Vasutigazgatósági alkalmazottak a kátrányozók

Egész váratlanul kézrekerültek a szuboticai cégtáblarombolók, akik hónapokon keresztül minden akadály nélkül üldözhetők a szuboticai cégtáblák latin betűs felírásait. Épp akkor érték őket tetten, amikor már megtették az előkészületeket az újabb kátrányozáshoz, ezúttal a *Kostina-uccában*, ahol a szubotica villanygyár városi üzletének a cégfelírásait ítélték halálra. A cégtáblarombolók leleplezése egy fiatal szubotica kereskedőnek és egy próbaidős rendőrnek köszönhető. Minthogy ugyanis a szubotica rendőrség minden igyekezet ellenére sem tudta ártalmatlanná tenni a súlyos károkat okozó kátrányozókat, a kereskedők körében indult meg mozgalom azért, hogy ez a háború, amely a latinbetűs cégtáblák kiirtására indult, véget érjen.

Mint ismeretes, legutóbb pénteken hajnalban működtek a kátrányozók, a *Mayerhoff A.* optikus cég faragott portálját tették tönkre és ez a vandálizmus, amely a cégnek több ezer dináros kárt okozott, városszerte nagy felháborodást keltett. Már-már úgy látszott, hogy a tetteseknek teljesen nyomuk veszett, amikor egy fiatal szubotica kereskedőt a véletlen hozzásegítette leleplezésükhöz. Az illető kereskedő hétfőn éjjel a *Kostina-uccán* kereskedő az *Aleksandrova-uccába* igyekezett, a mikor a villanvtelep városi üzlete előtt

három fiatalembert vett észre. A fiatalemberek ép működésüket akarták megkezdeni, azonban még mielőtt hozzáfoghattak volna, odaért a kereskedő és felelősségre vonta őket. Mind a hárman a kereskedőre vetették magukat, de a kereskedő erősebbnek bizonyult és az egyik éjszakai lovagot torkonragadta. Közben rendőrért kiabált és a segélykiáltásokra *Stilin Simon* próbaidős rendőr, aki az *Aleksandrova-uccán* teljesített szolgálatot, befutott a *Kostina-uccába*. A cégtáblarombolók nem menekültek el, hanem nyugodtan bevárták a rendőrt, aki azonban nem vette tréfára a dolgot és az egész társaságot utnak indította a városháza felé. Hogy az ellenszélökkel könnyebben boldogulhasson, segítségül hívta a park előtt szolgálatot teljesítő *Kopunovics Simon* rendőrt. Annak segítségével azután sikerült a társaságot a városházára terelni, ahol a főkapitányügyi ügyeleten *Vasziljevics* rendőrfogalmazó nyomban megkezdte kihallgatásukat.

A kihallgatások során kiderült, hogy a kátrányozók *mindhárom a szubotica vasutigazgatóság alkalmazottai*. A rendőrségen tagadták a táblarombolást és az ügyeleten rendőrtisztviselő nyomban szabadon is bocsájtotta őket.

Az eljárás azonban tovább folyik ellenük a rendőrségre érkezett feljelentések alapján.

Az adózó utazhat

Három falu népét kétszer idézték adóárgyalásra — hiába

A szubotica kerületi pénzügyigazgatóság hatáskörébe tartozó községekben kivetett vagyoni-, jövedelmi- és hadinyereségadó elleni felebbezéseket most tárgyalja a felszólamlási bizottság Szuboticán. Az adózók részéről már több panasz hangzott el, hogy sokszor napokon át kell várni, amíg a felszólamlási tárgyalásra megidézett adózó valóban a bizottság elé jut. Az ilyen hiábavaló ácsorgás különösen azoknak okoz nagy idővesztést és ennek megfelelően sok költséget is, akik vidékről jönnek be a bizottság elé.

Kedden kinos jelenetek játszódtak le a felszólamlási bizottság előtt. Mintegy *ötven leketicsi, szekicsi és maliidjosi polgár* kapott idézést április 13-ára a felszólamlási bizottsághoz. A megidéztettek pontosan megjelentek reggel nyolc órakor. Vártak tízig és ekkor kihirdették előttük, hogy felebbezésük tárgyalására kedden nem kerül sor, majd új terminust tűz ki a felszólamlási bizottság. Az adózók méltatlankodva fogadták ezt a kijelentést. Különösen amiatt panaszkodtak a polgárok, hogy már *másodizben* jöttek hiába a bizottság idézésére. Először múlt évi december 21-re kaptak idézést, akkor azonban déli egy óráig várták őket és csak akkor közölték, hogy már nem kerülnek sorra, majd új idézést kapnak. Az új idézés április 13-ára szólt és az adózók most ismét hiába utaztak be Feketicről, Szekicsről és Maliidjósról Szuboticára.

Az ily módon két ízben hiába fárasztott adózók elkeseredése érthető és jogos. A mai viszonyok között a súlyos adókkal agyonnyomított polgárok nem engedhetik meg maguknak azt a fényűzést, hogy napokat töltsenek el dologtalanul, utazgatással, hiszen ha az év mind a 365 napját ünneptelenül, verejtékes nehéz munkával töltik el, akkor is *alig keresnek meg annyit, amennyi adót az állam követel tőlük*.

Ibiszek

Írta: Szekula Jenő

Háromezer évvel ezelőtt születtem. *Abusir* nevű egyiptomi falucsukában, amely alig hatvan stadium messzeségben terült el *Memphis*től. Sokat csatangoltam a Nilus partján és jól emlékszem még az ibiszekre, ezekre a nagy, fehérszárnyú furesz madarakra, amelyek sűrű rajban keringtek a napsütötte folyó fölött. E falánk madarak behatoltak *Memphis*be is, ellepték a kocsiutat és a piacokat: ők végezték a köztisztviselési munkát a fáraók királyi székvárosában, mert vad étvágyal pusztították el a hulladékokat. Senki sem merde bántani őket — van tevehajcsárok és bivalyosok nem csördíthettek ostorral közüjük — e madarakat szenteknek tartotta az egyiptomi nép, valamely istennő kiválasztott szárnyasainak és halállal lakolt volna, aki egyet is megöl e fehérszárnyú égi ragadozók közül. Ott sütkéreztek lomhán és gögösen az istenek márványoszlopos templomai alatt.

Egyszer — csatangolva a folyó ingoványos partján, távoli kültelkeken — megtaláltam a madarak fészkelőhelyét, déri lóttus vadon tenyésző birodalmában. Tölésöket akartam lopni, de egy bennszülött halász megakadályozott benne; haragos ordítózással rohant felém és csaklyájával talán félholtra vert, ha gyors futásban nem keresek menekedtem. Legalább hét stadiumnyit futhattam, míg végre biztonságban érezhettem magam és az üldözöm elmaradt mögöttem, de megtanulhattam belőle, hogy magam is tiszteletben tartsam a bennszülöttek babonáit, bármilyen furesz és értelmetlenek is voltak.

Ma is, ha a régi *Memphis*re gondolok vissza, mindig csak az ibiszek járnak az eszemben. Nagy, fehér madarak, amelyek ott kerengtek a fehér és királyi város fölött.

A folyót is szerettem. Órákig el tudtam üldögni a folyó napsütötte virágos partján. Vagy bámultam a pompás márványkikötőt, díszes fürdőket, a fáraók tiz palotáját, amelyek egymás mellett sorakoznak a parton és gigantikus falaikat megcsodálták a víz szikrázó tükrében. Akkor még százával lebegtek ott hajók — színes vitorlások versenyre keltek kék-aranyra kifestett, ódon thalamegoszokkal — megannyi ringva uszó bárka, melyeket evezős rabszolgák hajtottak a folyón feléle.

Mert vonzott a folyó. Ugy néztem, mintha a szülőanyám lett volna. Engem is a folyóból húztak ki, három hónapos koromban, míg a sás között apró veszőből font kosárban ringatódtam, az anyám tett ki oda — hogy miért, ma sincs tisztában előttem — valami buta rémhír terjedt el törzsének tagjai között, hogy az újszülött fiúgyermeket az egyiptomiak le fogják mészárolni. A mama nagyon aggódott és megmentésemre ezt a ravasz csejt eszelte ki. Némém napközben örködött fölöttem, elrejtőzködve a magas nádban, alkonyatkor pedig lejött édesanyám is, hogy megszojtasson és eláraszson csókjaival és könnyeivel.

De bennem dolgozott az életösztön. Sokat és hangosan bögtém, különösen, ha kínzott az éhség és az anyám nem volt mellettem, hogy megszojtasson. Ott volt a közelben a fáraó leányának díszes fürdőháza ahol puha homokba dőlve süttette aranyos bőrét a hő napon. Hangos sírásomra figyelmessé lett a királykisasszony is, kutatni kezdtek a sás között és palotahölgyei és délceg, gémlábu rabszolgái csakhamar hangos diadalkiáltással vontattak elébe gyékényesónakostul. A királyleány fölkapott a vizibölesömből, össze-vissza csókolta, kehén melengtetett s kifehéredő arecal jelentette ki:

— Talán valamely istennek a fia! Meglehet, hogy maga a folyamisten küldi nekem ajándékba.

Dajkát hoztattak s valóságos ünnepi menetben szállítottak a királyi kastélyba. A fáraó leánya babonás szeretettel bánt velem, mintha valóban istennek fia, vagy legalább is királyok ivadéka lettem volna.

Öt éves lehettem, amikor a királyleány elvitt valamelyik templomba. Díszesebb volt, mint maga a fáraók palotája alapjában mégis olyan, mint valami ünnepies tehénistálló, de a falai magas márványból és aranyos termésköböl, a vályuk ezüstből meg ónixból — s a papok nárdust és tömént égetve istenítették a szent állatokat.

Egyik pap arany kötőfékenél vezette elénk az ápiszt. Fiatal bika volt, fekete szőre csillogott a napvilágon, homlokán a szent félhold s lábain is az inkarnáció jegyei, Szarvai aranyozva voltak.

— Hápi! — suttogta a királyleány babonásan.

S elmondotta, hogy ebbe a borjuba *Ozirisz* isten halhatatlan lelke költözött. Nem értettem meg, de az állat nagy, fekete szeme rajtam pihent s nézése valóban olyan volt, mint az emberi tekintet.

Boldog voltam, hogy a hápi a kezemből is elfogadta a répát. Tapsolni tudtam volna örömben.

Évekig nőtem így föl elkényeztetve és neveltetlenül, mint egy királyleányka játékszere míg anyám boldog ostobaságában ki nem kotyogta a titkot: hogy engem nem a folyó szült, hanem egy *abusiri* rabszolgakunyhóban pillantottam meg az első világosságot. Egy csapással vége volt a dicsfénynek, amely körülövezett.

A királyleány elkomorodott. — El vele. Nem tarthatok magamnál egy rabszolgafattyut. Megszólna az előkelő világ.

Kukták és szakácsok kezére adtak, hogy azok gondozzanak. Anvák balga fecse-gése sokszor ártott már így fiók pályafutásának.

Még mindig jobb dolgom volt, mint

törzsem fiainak, akikkel mindenféle robotmunkát végeztek. Ők építették a piramisokat — a sivatag szélén — amelyek védtek *Memphis* tündéri oázisait a Szahara beözönlő homokja ellen és sírokat, meg gabonaraktárakat szolgáltak. Népem sokat szenvedett. Sokan elpusztultak a hő napon, meg a sarcoltatók ostromcsapásai alatt.

A palota cselédnépéhez tartoztam. *Mozze-nek* hívták, ami annyit jelent, mint kihuzni valakit.

Engem valóban a vízből húztak ki.

A királyleányt már ritkán láttam. De különben is menyasszony volt: valami *Tutánkhámen* nevű ifjuval járt egyben, aki az unokaöccse volt. Vagy nem is *Tutánkhámennek* hívták? Meglehet. Háromezer év nagy idő. Sok mindent elfelejtettem. Összezarodik minden az agyamban.

*

Mindez úgy jut eszembe, hogy a napokban az ápolóm társaságában az állatkertben jártam s ott újra láttam az ibiszeket. Meglepetéstől majdnem gyökeret vert a lábam.

Órákig el tudtam volna nézni e nagyszerű madarakat.

Az ápoló ur megunt a dolgot. Rám szólt:

— Menjünk már haza, Kovács ur. Beesteledik.

— De ezek a madarak oly gyönyörű dolgokat mesélnek nekem — sóhajtottam.

— Ugyan, Kovács ur... Mi jut eszébe? A madarak hallgatnak. Némán, szárnyuk alá dugott csőrrel. Mit talál raftuk megcsodálnivalót?

— Csodás dolgokat beszélnek a madarak... — makacskodtam. — Miket már évezredek óta elfelejtettem.

Az ápoló nógat:

— Menjünk... vissza a szanatóriumba. A főorvos ur már várja.

— Vár a főorvos — ismételttem engedelmesen és lehorgasztott fővel indultam el az ápolóm oldalán.

CIRKUSZ

•••

Az oroszlanzelidítő végzete

1.

— Nincs szebb foglalkozás ennél, hiába — jelentette ki a rokonszenves fiatalember tízéves jubileuma alkalmából.

Az oroszlanzelidítésről beszélt. És nagyot sóhajtott. Amit én, szokásom szerint, sietve félreértettem:

— Persze, csak kissé életveszélyes...

— Az éppen a szép benne, maga marha — magyarázta erre barátságosan — az állandó tete a tete a halállal. Hogy az ember szinte személyes ismerőse az enyészetnek és sohasem tudhatja, mikor teljesebbik be végzete, mikor tér meg Ábrahám kőelérébe, mikor mehet Földvára deszkát árulni.

Könnyezni kezdtem a meghatottságtól:

— Tíz esztendőig a halál torkában...

— Ugy van — bólintott — de vegye azt, hogy ez a metafora nálunk eleven valóság. Ott bömböl a ketrecében. Hah, a bestia torka... Nem is szeretek rá gondolni. Tíz éven keresztül minden áldott este beledugtam a fejemet... Ez volt a nagy attrakció, a slágerszám, a *nièce de resistance*. Nagyszerű érzés. Igazi férfi nem is választhat magának más pályát, mint az oroszlanzelidítőt.

Tekintve, hogy csak egyszerű drogista vagyok, az idomárnak ezt a kijelentését nem találtam magamra nézve eléggé hízelgőnek. Bosszúból fölvettem egy kényes kérdést:

— Szokott félni az előadásokon?

— Soha.

Habozott egy pillanatra, azután hozzászólt:

— Azaz...

— Nos...

— Volt egy szaka oroszlanzelidítő pályafutásomnak, amikor teljes három héten keresztül minden alkalommal azzal léptem be a fenevadhoz, hogy ez az utolsó látogatásom nála. Leóval nem lehetett bírnai, meg volt vadulva, tudtam, hogy elkerülhetetlen a katasztrófa. Akkor... akkor félttem. Mint az utóbb bekövetkezett események beigazolták, méltán.

Mr. Green unszólásomra részletesen elmesélte az utóbb bekövetkezett eseményeket.

2.

— Talán nem mondok újat és meglepőt azzal — kezdte — hogy a bedresz-szított oroszlan, amely már átment a szelidítési processzuson, meglehetősen ártatlan jószág. Sokkal veszélytelenebb például, mint egy bolha, mert a bolha csak, míg az oroszlanál az ilyesmi teljesen ki van zárva. Nem is kell tőle tartani, amíg jól van lakva. Csak akkor válik kártékonyá és félelmetessé, ha nem kap rendszeresen enni. Ha éhes. És Leó abban az időben, amely most szőnyegen forog, rettenetesen éhes volt. Előfordult, hogy hat napon keresztül nem volt egy meleg kanál a gyomrában. Nekem se. Versenyt koplaltunk, a cirkusz nem ment, a nagyjérdemű közönség nem volt kíváncsi a világ legsoványabb oroszlanjára, mint a plakátok Leót hirdették. A direktor adós maradt a gázsival, az éhségtől karikákat hányt a szemem és Leó még kevésbé bírta a koplalást, mint én. Ez az állat nem született bicserdystának. Egyre ingerlékenyebb lett. A tizedik napon irtózatossá mancsával úgy rácsapott a vállamra, hogy az ütéstől a gerincoszlopom örökre elferdült, pontosan ugyanolyan szög alatt, mint a híres pisai torony. A tizenkettedik napon beleharapott a bokámba: szerencsére nem vesztettem el telekielentemet, gyorsan kirántottam hüvelyből öngyújtómat és megpörköltem a farkbóját, mire társaságom elenged-

dett. És másnap megint bele kellett dugnom fejem az éhes vadállat torkába... Ismétlem, tudtam, hogy elkerülhetetlen a katasztrófa. Leó tökéletesen megvadt az éhségtől, én pedig úgy elgyöngültem, hogy védekezni sem tudtam volna, ha arra kerül a sor. El voltam keseredve... meguntam az életemet... elhatároztam, hogy végzek... A harmadik hét végén, hajnal felé fülsiketítő zajra ébredtem: a gyomrom korgott. A következő másodpercben még fülsiketítőbb zaj hallatszott: Leó bömbölt kinyilván-

Elszántam magam... az éhségtől támo-lyogva megindultam a ketrec felé. Felnyitottam az ajtaját és csak arra emlékszem, hogy a fenevad rámrontott. Aztán bekövetkezett a katasztrófa...

3.

Kissé hiteltlenül néztem mr. Greenre:

— Az oroszlan megette magát?

A szelidítő szomorúan mosolygott.

— Nem — válaszolta meghatottan — én ettem meg az oroszlant.

— IZ. —

Véres összeütközés

petrogradi munkanélküliek s a vörös milícia között

A milícia sortüzet adott a tüntető munkanélküliekre

Rigából jelentik: A petrogradi lapok jelentése szerint *hétfőn véres összeütközés történt a petrogradi munkanélküliek és a vörös milícia között*. A munkanélküliek a városi szovjet elé vonultak és munkát vagy pénzbeli támogatást követeltek.

A vörös milícia erre sortüzet adott a tüntető munkanélküliek-

re, akik közül négy ember életét vesztette és sok megsebesült.

Petrogradban óriási az izgalom az események miatt és

Moszkvából vizsgálóbizottság megy Petrogradba, hogy az összeütközés okát megállapítsa.

A petrogradi munkások között nagy az elkeseredés a vörös milícia ellen

Sürgős idézés — megpofozásra

A topolai községi aljegyző megvert hivatalában egy fiatalembert, akit azzal gyanúsított, hogy névtelen leveleket ír róla a feleségének

Topoláról jelentik: Hihetetlenül hangzó feljelentést tett Kohn Árpád huszonhárom éves topolai kereskedő a topolai főszolgabírósnak *Milosevics S. Vadi-szláv községi aljegyző ellen*, hivatalos hatalommal való visszaélése miatt. A feljelentés szerint Kohn sürgős idézést kapott Milosevics aljegyzőtől, hogy jelenjen meg nála a község házában katonakönyvével együtt. Kohn sietett eleget tenni a felhívásnak és megjelent a község házában Milosevics aljegyző hivatalában, aki egy másik hivatalos szobába vezette, ahol rajtuk kívül nem volt senki.

Négyzetkörűt maradva ekkor Milosevics faggatni kezdte Kohnt, hogy *miért ír feleségének olyan névtelen leveleket, amelyekben őt súlyosan megrágalmazza és ezzel családi békéjét feloldja.*

A meglepett fiatalember határozottan tiltakozott az aljegyző vádja ellen és kijelentette, hogy *sohasem írt levelet Milosevicsnek, akit nem is ismer*. Az aljegyző azonban nem is hallgatta végig Kohn védekezését, hanem — a feljelentés szerint — *brutálisan megtámadta Kohn Árpádot és többször egymásután erősen arcú ütötte.*

Az alopaltalanul gyanuba fogott és súlyosan inzultált fiatalember azonnal orvosi látelést vétetett fel dr. Hadzsi Jenő községi orvossal és ezt a látelést mellékelte a feljelentéséhez, amelynek alapján a főszolgabírósnak szigorú vizsgálatot indított Milosevics aljegyző ellen, aki ellen már több panasz merült fel a községben. A vizsgálat eredményét Topolán nagy érdeklődéssel várják.

Megkezdődött a nyomozás

a magyarországi titkos társaságok ellen

Kihallgatják a budapesti rendőrségen a titkos szervezetek ismert tagjait

Budapestről jelentik: *Bethlen István gróf miniszterelnöknek a titkos társaságok feloszlásáról tett kijelentése következtében a belügyminiszter elhatározta, hogy*

valamennyi társadalmi egyesület alapszabályait revizió alá veszi, hogy megállapítsák, mely egyesületek állnak kapcsolatban a titkos társaságokkal.

Ezzel egyidejűleg a rendőrség is *erélyes nyomozást indított a titkos társaságok ellen*. A nyomozást a titkos szervezetek legalsóbb rétegeinél kezdték meg és elsősorban azt akarják megállapítani, hogy *hányféle titkos társaság működik, kik ezeknek a társaságoknak a tagjai és miképp uvatják fel az új tagokat*. A megindult nyomozással kapcsolatban

megidéztek a rendőrségre mindazokat a fiatalembereket, akik az utolsó évek kilengéseiben és atrocitásaiban résztvettek és tetűk elkövetésénél a titkos társaságok utasítására jártak el.

Eddig már kihallgatták a főkapitány-ságon *Szász Józsefet és Drenka Bélát*, akik az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerényekben szerepeltek, valamint

Illy Lászlót a Klub-kávéházi gyilkost és másokat. A kihallgatások során főképpen azt akarják tisztázni, hogy *ezek a fiatal emberek szabadlábra helyezesük óta mivel foglalkoznak, milyen anyagi források állnak rendelkezésükre és*

kiknek az anyagi támogatásából élnek.

Hír szerint a *nyomozásnak már eddig is meglepő eredménye van* és egész adal-halmaz áll már a rendőrség rendelkezésére a titkos társaságok szervezetére és az egyes társaságok között az együttműködést biztosító paktumokra nézve. *Hogy lesz-e a most folyó nyomozásnak büntetőjogi következménye is, az még bizonytalan*, mert

nincs kizárva, hogy az eljárás megindításának mellőzésével csupán a miniszterelnöknek és belügyminiszternek fogják rendelkezésére bocsátani a nyomozás adatait.

Politikai körökben élénk érdeklődéssel tekintenek a nyomozás eredménye elé.

A magyar nemzetgyűlés csütörtökön ül üjből össze és megkezdődik az első pengőköltésvetés tárgyalás. *Bethlen miniszterelnök kedden hosszas megbe-*

szélést folytatott a kormány tagjaival és *Szeitovszky Béla házelnökkel a nemzetgyűlés munkarendjéről, valamint annak a pártközi konferenciának az előkészítéséről, amelyen a titkos társaságok elleni rendszabályokat akarják megbeszélni*. A tanácskozás eredményeként a konferenciát csütörtök délutánra hívták össze, de egyelőre még teljesen bizonytalan, hogy az ellenzék résztvesz-e ezen a pártközi értekezleten.

A Pasics-ünnep május 22-én lesz

Az előkészítő-bizottság kommunikéja

A Pasics Nikola nyolcvanadik születésnapjának megünneplését előkészítő bizottság kedden kommunikét adott ki, amelyben cáfolja az ünnepély elhalasztásáról elterjedt híreket. A kommuniké a következőképpen hangzik:

— Az ünnepélyt előkészítő bizottság megalakulása után azonnal kérdést intézett a radikális-párt valamennyi kerületi szervezetéhez, hogy egyetértene-e abban, hogy Pasics Nikola születésnapját május 22-ikén ünnepeljük meg. Az összes szervezetek hozzájárultak ehhez és megállapították annak szükségességét, hogy az ünnepély minél imponzansabb legyen és hogy kifejezésre juttassa azokat az érzelmeket, amelyeket az ősz államférfi iránt táplál az egész ország. A bizottság kötelességének tartja kijelenteni, hogy a *május 22-iki dátumhoz minden körülmények között ragaszkodik*, már azért is, mert a főbizottság így határozott és a vidéki szervezetek ehhez hozzájárultak.

Gyilkos éjjeli őr

Bosszúból leszurta egy horvát fűrésztelep igazgatóját

Zagrebból jelentik: Hétfőn este hat órakor Normanci községben gyilkosság történt. A Frank-féle fűrésztelep igazgatója, *Banzeller Jenő* magához hívatta Kolatevics Mehmedet, a fűrésztelep szolgálatban levő éjjeli őrt, akit különböző mulasztásai miatt felelősségre vont. Az éjjeli őr félhétkor távozott az igazgató szobájából, ahova tíz óra tájban kellett újra visszamennie, hogy rendes esti jelentését az igazgatónak megtegye. Kolatevics Mehmed éjjeli őr hétfőn este késett a jelentéssel és csak jóval tizenegy óra után jelentkezett az igazgatónál, akivel újra szóváltásba keveredett, majd *egy hatalmas kést rántott elő és mielőtt még az igazgató védekezhetett volna, a szó legszorosabb értelmében összevagdosta*. A gyilkos éjjeli őr tettének elkövetése után elmenekült a telepről. Áldozatát pedig csak jóval később találták meg.

A fűrésztelep alkalmazottai azonnal a csendőrségre siettek, ahol feljelentést tettek Kolatevics Mehmed éjjeli őr ellen. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a gyilkos kézrekerítésére, akit a hajnali órákban a község határában elfogtak és beszállították az oszijekai ügyészség fogházába.

1000 SIENOL MUKA, GAMADIN megőrzés, kinyitást, porózást, szobogást, és a kerekre való áthelyezéshez szükséges: Odlo Ratol Zagreb, Bijenolka oosth 21

Gyom lényegesen az összes növendékállomány! Több gyapjú, nagyobb teljesítmény, levegő megbottegés. Elérhető Keszthelyi adalattal, árvalalosan elismervé. S. e. küldi: Odlo Ratol Zagreb, Bijen olka oosth 21.

A suboticai bicsérdista belehalt abba, hogy husételt evett

Egy husz éves fiatalember tragédiája

A bicsérdizmusnak, amely Jugoszláviában is egyre nagyobb tért hódít, újabb áldozata van, egy suboticai vasgyári munkás személyében, aki két évi növényevés és koplalás után — belehalt az első husételbe.

Szenderovics Vilmos husz éves suboticai fiatalember, tekintélyes subotica iparoscsalád gyermeke, ezelőtt két évvel ismerkedett meg a vegetáriánus tanokkal. Az életérős, egészséges fiatalember felcsapott adventistának és növényevőnek. Majd meghozatta Bocsérdy Béla könyveit, amelyek mind a husételtől való tartózkodást és a gyakori koplalást írták elő. A jóhiszemű Szenderovics, aki a Ferrum-gyár egyik legjobb vasesztérgályosa volt, vakon követte a vegetáriánus apostol tanácsait és rövidesen fanatikus híve lett az adakalehi mesternek. Szülei kétségbeesve nézték, hogy fiuk mint távolodik el tőlük egyre jobban, megpróbálták eltántani a szerintük káros adventista társaságtól, de a makacs fiatalember elszökött hazulról, úgy hogy családja kénytelen volt beletörődni az ifjú vegetáriánus akarataiba. A fiatal Szenderovics alig érintkezett a szüleivel, külön vegetáriánus kosztot élt, az egyik István-uccai péknél külön sötétlen kenyeret süttetett magának és speciális gummipöböt jart, mert az adventista tanak tiltják az állati bőrök használatát. A szerencsétlen fiatalember annyira komolyan vette növényevő hivatását, hogy néha hetekig kifaradt a munkából és elment agitatni a környékbeli falukba, hogy Bicsérdy mester eszméinek új híveket toborozzon. Főtt ételt és húst természetesen sohasem evett, csupán nyers gyümölcsökkel táplálkozott és hetenkint háromszor böjtnapot tartott. Ilyen életmód mellett rohamosan legyöngült a szervezete és tüdőbajt kapott. Az orvos szigorúan eltiltotta a koplalástól, de Szenderovics meg sem hallgatta a tanácsait, az orvososság levegőt pedig kidobta az ablakon. A szülők ekkor már meg voltak győződve arról, hogy fiuk elméje megzavarodott és ezért beszállították a suboticai kórház elmeosztályára, ahol megfigyelés alá vették. Szenderovics azonban teljesen normálisan viselkedett, csak amikor főtt ételt és húst tettek elébe, vált abnormálissá és kijelentette, hogy inkább meghal, semmint egy falatot is lenyeljen a »bűnös kosztból«.

Pár héttel ezelőtt megöszült a növényevő bátyja. A lakodalomra meghívta az öcsét is, aki elment a lakodalomra s ott hosszas unszolásra — miután előzőleg már nagymennyiségű bort fogyasztott — megköszölte az asztalon párolgó malacpörköltet. A bicsérdista profétának úgy látszik nagyon ízlett a finom malachus, mert többször vett belőle és a násznép nagy multságára kijelentette, hogy felhagy a növényevéssel, mert »az egy marhaság«. Vacsora után az ifjú Szenderovics nagyon rosszul lett, görcsöket kapott. Legyöngült gyomra, amely két év alatt elszokott a husételtől, nem bírta ki a zsíros pörköltöt és a boldogtalan vegetáriánus három napig szenvedett, amiért könnyelműen engedett a malacpörkölt csábításainak. Szenderovics Vilmos ettől kezdve megszokta minden érintkezést apostol társaival és visszatért a prózai életbe, a mennyiben a szalonától kezdve a főtt káposztáig mindent fogyasztott. Ekkor azonban már nem lehetett segíteni rajta, a bicsérdista fiatalember ágyának esett és kétheti szenvedés után héttől meghalt.

Bicsérdy mester tanainak nem Szenderovics az első halálos áldozata. Hat héttel ezelőtt Sopronban egy fiatal mérnök halt bele Bicsérdy diétájába, amelynek segítségével, mint a mester hirdeti, kétszáz évig lehet élni. Szegény Szenderovics husz éves volt...

Becsületsértésért elítélték Nagy Vincét

A Kossuth-párt budapesti nagygyűlésének epilógusa a bíróság előtt

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszéken érdekes sajtópert tárgyaltak kedden. A vadított Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő volt, aki ellen a Nepszavában Eichardt István rendőrtanácsoshoz intézett nyílt levele miatt indult eljárás. A nyílt levélben Nagy Vince a rendőrtanácsost közönséges hangra embernek nevezte, mert az azt állította, hogy a Kossuth-párt nagygyűlésén a köztársaságot elítették és ezért kellett a nagygyűlést feloszlatnia.

A tárgyaláson Nagy Vince fentartotta cikkének állításait és a valódiság bizonyítását kérte, amit a bíróság el is rendelt. A tanúkihallgatások során Horváth Zoltán, Rupert Rezső, Kár Zoltán és még többen kijelentettek, hogy a gyűlésen senki sem elítélte a köztársaságot, csupán az uccán kiabáltak néha-

nyan, amikor híre ment a gyűlés feloszlatásának, hogy:

— *Le a Habsburgokkal!*

A törvényszék hosszabb tanácskozás után büntetésnek mondta ki Nagy Vincét sajtó útján elkövetett becsületsértés vétségében és ezért egymillió korona pénzbüntetésre ítélte. Az indokolás megállapítja, hogy az inkriminált cikk nyelve az az állítás, hogy sértett a szobanforgó gyűlésről va ottan jelentést küldött a belügyminiszternek. A tanúkihallgatások alapján a bíróság megállapítja, hogy a jelentésnek ez a része tényleg vadított. Ha a cikk csak azt állította volna, akkor a bíróság felmentette volna Nagy Vincét, mivel azonban ezenkívül leacsosnyított kijelentést is tett, azért becsületsértésért el kellett ítélni.

Az ügy sz. felebezzett az ítélet ellen, amelyben Nagy Vince megnyugodott.

A lengyel külügyminiszter Prágában

Skrzinski látogatása a középeurópai helyzet megszilárdulását jelenti

Prágából jelentik: Skrzinski lengyel külügyminiszter kedden délután egy órakor Prágába érkezett. A pályaudvaron Benes külügyminiszter és a lengyel követség személyzete fogadták Skrzinszkit. A Prager Presse szerint a lengyel külügyminiszter látogatása mindkét államra nézve jelentős politikai esemény.

A látogatás a Csehszlovákia és Lengyelország közti barátságos és

békés konvenciók megpecsételése, de ezenkívül tágabb értelemben is jelentős, mert a mai középeurópai politikai rendszer megszilárdulását jelenti, annak a rendszernek a megszilárdítását, amely a békeszerződésen alapszik és Középeurópa pacifikálását akarja elérni.

A lengyel külügyminiszter szerdán Prágában lesz, csütörtökön Bécsbe utazik és szombaton tér vissza Varsóba.

Menekülnek Angorából a magyar munkások

Kifosztják és becsapják a kivándorlókat — Kalandorok és szélahamosok Kanaánja — Éjjel-nappal gyártják a municiót Kemal pasa fővárosában

A tengerentúli meseországok: Brazília, Argentína, Kanada komoly versenytársra akadtak az utóbbi évek során: Angorában. Amióta Kemal pasa az újjászülető Törökország fővárosává választotta ki a kászásiai provinciát, megnyitottak a termelési lehetőségek, nagy építkezések, modernizáló beruházások váltak szükségessé és szárnyra kelt a híre a korlátlan kereseti alkalmak új hazájának: a kereskedőnek, gyárosnak szállítás, piac, a vállalkozónak és munkásnak munkaalkalom. Tömegesen vándoroltak ki az európai országokból Angorába és most sokan, egyre nagyobb számmal térnek vissza azok, akik szerencsét próbálni mentek. Mert a fényes kilátások, csalogató ábrándképek helyén itt is, mint a többi álomországban, csalódás, keserves kiábrándulás várja a munkásembereket.

Legutóbb három építőmunkás utazott haza Jugoszlávián keresztül Magyarországra egy komárommegyei faluba. A három letört ember, akik nagynehezen kungorgattak össze annyi pénzt, hogy visszamenekülhessenek, a következőket beszéltek az angorai viszonyokról:

— Az építési munkára szép fizetés, napi kétszáz dinárnak megfelelő összeg fizetésével hívják ki az embereket. Csak hogy, amikor a hét vége elérkezik, a vállalkozó egyszerűen nem fizeti ki a bért a munkásoknak. Alig ad annyi, amennyi éppen kenyérré elég. A kelepcebe szorult munkások az idezenben hűbá fordulnak segítségért rendőrbíróhoz, konzulátushoz, mindenütt ideg elutasításra találják. Már menekülnének haza, de nincs módjuk rá. Valóságos rabzsolgaságban kénytelenek maradni, amíg éhezés árán nem kaparnak össze a kiküldetésüket. Sokan évszáz-

nak neki a végtelen utnak és ki tudja, hol kallódnak el...

— Betegség esetén a munkás ismét hiába küldöcsel a konzulátusoknál. Azzal hárítják el, hogy miért nem kért kiutazása előtt felvilágosítást a konzulátustól. Gyógyszerhez saját pénzén nem igen juthat, mert egész Angorában csak egyetlen gyógyszerár van, amely alaposan ki is használja a konkurrenci hiányát: drágább, mint a patika.

— Különböző igen érdekes a külföldi szemlélő számára az angorai élet. Kemal pasa egész huszadrezd kíséretében látható, amint naponta kilovagol a birtokára. A reggeli látványosságok között azonban legkülönb a piactéren felakasztott emberek hullakidültása. Angorában ugyanis statáridálisan itélkeznek a tolvajok felett, a Gházi pasának gondja van a — kis tolvajokra. Éjszaka hajtják végre az ítéletet és volt reggel, amikor tízenöt akasztott hullájára virradt fel a nap. A bennszülőteket általában kegyetlen szigorral kezelik a hatóságok: rendőrség, katonaság. A lakosság egészen primitív életzínvonalon él: a török munkás ezért igénytelen is, minimális bérért dolgozik, mert beéri a kővön őrlött búzából sült kenyérral és néhány szem olajbogyóval. A földet még a leg- több helyen faekével szántják. A kocsk nyers fatörzsből készülnek és fülsiketítően nyikorognak az utakon, ahol karaványszerűen vonulnak, mert a Boszporusz ázsiai partjától Angoráig vezető vonalon kívül az egész országban nincs vasút.

— A nagy lendülettel megindult építkezések sem haladnak normális módon. Angorában megszokott látvány, hogy itt is, ott is egész sor megkezdett épület marad félben hónapokra. Ezek a csonka építmények azt jelenti, hogy ismét szerkesztései egy sereg becsapott munkás. Amikor sikerül összecsalogatni

egy újabb munkástranszportot, akkor folytatják az építkezést, hogy bizonyos idő múlva megint leálljon a munka. Eközben a vállalkozók is sűrűn változnak: aki eléggé megszédte magát, az tovább áll, mielőtt befejezte volna az építést és jön utána a másik. A könnyű kereset lehetősége nyitva áll a lelkiismeretlen kalandorok számára.

— Kalandorok, szélahamosok minden fajtából szép számmal tödültek össze Angorában. Sikkusztók és egyéb bűnözők aránylag kellemes menedékhelyre találhatnak itt és szabadon foszthatják ki azokat, akik munkát és becsületet megélhetést keresnek kinn. Mindennap esik zsákmány a tájékozatlan, védtelen és török nyelven beszélni nem tudó emberek közül. Ott settenkednek az ilyen készsleges tolmácsok és közvetítők a magyar konyhán is, mert ebbe a hazai étkezébe vezet a kijutott magvarok első utja. Egyébként a magyar munkások ott tisztelhetők a maguk körében Mészáros Gyulát, a frankhamisítás ügye miatt kőrozótt egyetemi tanárt is, aki gyakran megfordult az étkezébe.

— Általában nagyon kevés az olyan ember, aki Angorában reményei beteljesedésére talált volna. A zilált és bizonytalan viszonyok között csak egy szilárd pont van s az egyetlen üzom, amely zavartalanul működik: az állami municiógyár, ahol negyvenezer munkás dolgozik és éjjel-nappal várják a pusztát, ágyut, municiót, Kemal pasa birodalma számára...

— Itt azonban európai ember nem igen kap alkalmazást.

G. A.

Fizetése képtelen lett egy futaki kereskedő az adóhatár miatt

A hitelzők feljelentik a sztari-futaki községi jegyzőt

Herdt Ferenc sztari-futaki vegyeskereskedő néhány nappal ezelőtt Belics M. Szvetozár, a noviszadi egyeztető iroda után nyomtatott körlevélben arról értesítette hitelzőit, hogy kénytelen fizetése képtelenséget bejelenteni. A körlevél szerint a fizetése képtelenséget szokatlan körülmények idézték elő. Az általánosan uralkodó rossz üzletmenet, a pénzügyi és gazdasági válság, a közszükségletti cikkek árának esésén kívül tönkremenetelért elsősorban Sztari-Futak község, illetve annak jegyzőjének eljárását okolja.

Herdt Ferenc kereskedő 18.000 dinár állami adóhátralékkal tartozott, amelynek fejében Sztari-Futak község lefoglaltatott és a kereskedő üzletéből a község számára vitétt 40.000 dinár értékű különféle árut.

Herdt sürgős kérvényt adott be a noviszadi tartományi pénzügyigazgatósághoz, amelyben adóhátralékának részletekben való megfizetését kéri. A pénzügyigazgatóság 21.114. szám alatti véghatározatában helyt adott a kérelemnek és 3000 dinár azonnali lefizetés ellenében részletfizetést engedélyezett Herdt számára.

Herdt le is fizette a pénzügyigazgatósági végzés felmutatása ellenében a 3000 dinárt, a jegyző ennek dacára megtartotta az árverést, amelyen a Herdt szerint 40.000 dinár értékű árut 8000 dinárért eladták és mert a község szerint a fennálló 18.000 dinár adókövetelése fejében csak az árverésen befolyt 8000 dinárt és a Herdt által lefizetett 3000, vagyis összesen 11.000 dinárt kapott, a még fennmaradt 7000 dinár adókövetelésre további 30.000 dinár értékű árut foglalt le és ezzel összesen 70.000 dinár értékű árut vont el a hitelzők elől.

Herdt azt állítja, hogy emiatt nem tud fizetési kötelezettségeinek eleget tenni és kénytelen volt fizetése képtelenséget jelenteni.

A hitelzők a körlevél alapján a hitelzői védegyülethez fordultak, amely a községi jegyző ellen feljelentést készült tenni.

HIREK

•••

— **Pavle herceg üdvözölte Mussollnit.** Rómából jelentik: Mussollni miniszterelnök a legutóbbi sikertelen merénylet alkalmából többek között Pavle hercegtől, Pasics volt miniszterelnöktől és Navesics külügyminisztertől is üdvözítő táviratot kapott, amelyekben szerencsekívánataikat fejezik ki az olasz miniszterelnök szerencsés megmenekülése miatt.

— **Szobotica város közgyűlése.** Szobotica város kizsákosított tanácsa április 19-ikén közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatát a városi tanács szerdai ülésén fogja összeállítani. Április 16-ikán a közigazgatási bizottság tartja meg a havi ülését.

— **Pápai kitérítés.** Beeskerekéről jelentik: Lederer Artur csóka nagybirtokos feleségének XI. Piusz pápa a „Pro ecclesia et pontifice” érdemkeresztet adományozta. A kitérítést a Szentszék nevében Rodics Rafael beogradi érsek, bánati apostoli adminisztrátor a bérmálás alkalmával fogja átnyújtani a jótékony-sága miatt közszeretnek és tiszteltnek örvendő urnóknak.

— **Pavlovics István szuboticali törvényszéki elnök a hivatalában.** Pavlovics István, a szubotical kerületi törvényszék elnöke, aki meghűlés miatt két napig a szobát őrizte, felgyógyult és kedden átvette hivatala vezetését.

— **A demokratikus pártok internacionáléja.** Beogradból jelentik: Pfeiser Eduard, a francia radikális párt titkára, aki a demokratikus pártok nemrég alakult internacionáléjának főtitkára, hétfőn este Beogradba érkezett. A francia politikus jugoszláviai tartózkodásának az a célja, hogy a jugoszláviai demokratikus pártokat megnyerje annak a gondolatnak, hogy lépjenek be az internacionáléba. Pfeiser kedden felkereste Nincsics külügyminisztert, Trifkovic Marko házelnököt és hosszasan tanácskozott Marinovic Voja volt külügyminiszterrel.

— **Bírói vizsgák.** Noviszadról jelentik: Gyurgyevics Ljubomir és Jelics Nikola noviszadi törvényszéki jegyzők a noviszadi felebbviteli bíróság bíróvizsgái bizottsága előtt sikeresen letették a bírói vizsgát.

— **Ispánovics Mátyás tanfelügyelő sajtópör.** Ispánovics Mátyás szubotical tanfelügyelő a „Neven” című lap 1925 november hó 12-iki számában „Nyílt levél” címmel hosszabb cikket írt, amelynek egyes kitételeit Momir Kocsa igazgató-tanító magára nézve sértőnek találta. Köz-hivatalnokról lévén szó, az állam-ügyészség vállalta a vád képviselői és az eljárás sajtó útján elkövetett becsületsértés és rágalmazás miatt indult meg Ispánovics ellen. Kedden volt a főtárgyalás ebben az ügyben Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa előtt. Ispánovics kijelentette, hogy a cikket ő írta, de az inkriminált kitételekben nem foglaltak sem sértés, sem rágalom. A bíróság több tanút hallgatott ki és a bizonyítási eljárást befejeztével Ispánovicsot felmentette, miután az inkriminált kitételekben nem talált sértést és rágalmazást. Az ügyész felbebozott.

— **Főszolgabírói kinevezés.** A belügyminiszter Nikolics Aront kövini főszolgabírónak nevezte ki, Radosics Jován titeli szolgabírói Odzsacira, Nikolics Szima szolgabírói Kulára és Mility Alekszandar odzsaci szolgabírói Tiltire helyezték át.

— **Karinthy Frigyes írásai a Bácsmegeyi Napló-ban.** A Bácsmegeyi Napló munkatársainak névsora Karinthy Frigyes illusztris nevével gazdagodott. Karinthy újabb írásai ezentúl a Bácsmegeyi Napló-ban jelennek meg először. Karinthy zsenijét, írásainak mélységét, könnyed humorát és súlyos mondanivalóját felesleges az olvasóval ismertetni, minden magyar olvasó már a mai magyar irodalomnak nemzetközi viszonylatban is nagyraértékelt kiváló képviselőjét becsüli meg. A Bácsmegeyi Napló olvasói bizonyára szívesen veszik, hogy Karinthy Frigyes új írásait, úgy novelláit, mint humoreszkjeit és egyéb írásait ezentúl rendszeresen olvashatják a Bácsmegeyi Napló-ban.

— **Városi közgyűlés Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Noviszad város kizsákosított tanácsa a hét folyamán rendkívüli közgyűlést fog tartani, amelyen több sürgős ügy kerül tárgyalásra, így többek közt a Magyar-ucca kövezése ügyében beérkezett ajánlatok tárgyalása, a női tanonciskola költségeinek megállapítása, a Gajret noviszadi időzése alkalmából felmerült 40—50.000 dinári költség utólagos jóváhagyása, a kiküldetésekre megszavazott hitelösszeg kimerülése folytán új hitel engedélyezése és még néhány fontosabb kérdés. Dr. Milovanovic Milovan polgármester, dr. Damjanovic Stevan gazdasági- és Boksán Radivoj adóügyi tanácsnokok több hivatalos ügy elintézése végett kedden Beogradban a minisztériumokban jártak.

— **A felsőbányai radikális párt konferenciája.** Beeskerekéről jelentik: A felsőbányai radikális párt vasárnap, április 18-án délelőtt kerületi konferenciát tart Beeskereken. A konferencián Nincsics Momcsilo dr. külügyminiszter, a kerületi pártszervezet elnöke fog elnökölni.

— **Segédjegyzői áthelyezések.** Szomborból jelentik: Ráics Szvetisláv alispán Musicki Nebojsa loki segédjegyzőt Gyurgyevóra, Sztojadinovic Szilvko szabályi napidíjast pedig Lokra nevezte ki segédjegyzőnek.

— **Kinevezés.** Noviszadról jelentik: A belügyminiszter Grozdics Bogdan noviszadi városi adóhivatali napidíjast ugyanoda városi adóhivatalra nevezte ki.

— **Április 27-én kezdődik a Leirer-gyilkosság bűnpörének főtárgyalása.** Budapestről jelentik: Több mint egy évvel Leirer Amália meggyilkolása után, április 27-én kezd meg a büntetőtörvényszék Denktanácsa a bűnpör főtárgyalását Balla József, Okolicsányi László és társaik ügyében, akik büntérsai voltak Pödör Gyulának, Leirer Amália gyilkosának. A tárgyalás, amelyet nagy érdeklődés előz meg, több napot fog igénybe venni, mert maga Okolicsányi szerepének a tisztázása is hosszabb időt igényel.

— **Kisiklott vonat a beeskereki állomáson.** Beeskerekéről jelentik: A gyártelepi állomáson hétfőn délután egy tehervonati kocsit kisiklott. A kifordult kocsit három órán keresztül megakadályozta a forgalmat.

— **Pap és jegyző rágalmazási pör.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta Petrov Glicsa beegcsi földműves és Popovic Ljuba beegcsi görögkeleti lelkész hivatalnok-sértés ügyét, akik a vád szerint Trifunovic Szvetonar jegyzőt azzal vádolták, hogy megvesztegette magát. A törvényszék mindkét vádlottat felmentette. Petrovot azért, mert orsa felindulásban használta a rágalmazó kifejezéseket, Popovicról pedig nem nyert bizonyítást, hogy rágalmazó kijelentést tett a jegyző ellen.

— **A szubotical demokrata-párt elhalasztotta nagygyűlését.** A szubotical demokrata-párt a hó 18-ikára tervezett nagygyűlését május közepére halasztotta. A nagygyűlésen Davidovic Ljuba is részt fog venni több demokrata-párti képviselő társaságában.

— **Halálra ítélték a szaloniki felkelés vezetőit.** Athénből jelentik: A haditörvényszék, mint statáriális bíróság kedden délután hat órakor hirdette ki ítéletét a szaloniki felkelés vezetőinek pörében. A törvényszék Karakapusz és Davelasz ezredeket halálra ítélte, hét magasrangú katonatisztet pedig hosszabb-rövidebb ideig tartó fegyházbüntetésre ítélték.

— **Bezárták egy szuboticali ügyvéd ablakait.** Dr. Katanec Mihovil ügyvéd, a szubotical bunyevác-sokác-párt és a „Neven” delegyület vezetőtagja Zagreb-ska-ucca házának ablakait hétfőn éjjel bezárták. A tettes ismeretlen.

— **A noviszadi opera-együttes vendégzerepelése Vrbászson.** Vrbászról jelentik: A noviszadi opera-együttes Vrbászson vendégzerepel, ahol nagy sikerrel adta elő Rossini operáját, a „Sevillai borbély”-t.

— **Nem jön Szubotica-ra a Hudozsosztveni színtársulat.** A Hudozsosztveni színtársulat, amely már két hét óta vendégzerepel az ország nagyobb városában, az idén nem látogatja meg Szubotica-t. Az orosz színművészek, akik eddig minden évben lehetővé tették a szuboticali közönségnek is, hogy az orosz művészekben gyönyörködjenek, az idén ismeretlen okból távolmaradnak tőlünk.

— **Két ház leégett Perlezen.** Beeskerekéről jelentik: A bánati Perlez községben hétfőn délután négy órakor kigyulladt Simin Rada gazdálkodó háza. A tűz átterjedt Simin testvérenek, Zsivának szomszédos házára is. Mind a két ház leégett.

— **Tizenhat éves öngyilkos.** Cynabrdóról jelentik: Morel Fülöp tizenhat éves kereskedősegéd hétfőn délelben apja épülőházában lévő házában felakasztotta magát. Az öngyilkosságot a munkára érkező közművesek vették észre, amikor Morel már kiszüvedett. Tettének okát nem sikerült megállapítani.

— **Lopásért két és fél évi börtön.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta Suták Lajos noviszadi napszámos bűnyűjét, aki 1925 márciusban Bischof Goitfrid lakatostól pénzt, 1925 áprilisban Schlamzayer Ferencről ruhanemléket lopott el. A törvényszék Suták Lajost két és fél évi börtönre ítélte el. Az ügyész és a vádlott feleltek az ítélet ellen.

— **Elfogatási parancs a makacs vádlott ellen.** Noviszadról jelentik: Metz György noviszadi magánhivatalnok 1923 december 6-ikán a noviszadi Vasut-uccában megtámadta Suszski János és Katzenberger Giza magánhivatalnokokat és Katzenberger Gizát tetleg inzultálta. 1924 december 14-ikén a Vajdaság című lapban pedig Suszski Jánost egy nyílttéri nyilatkozatban megrágalmazta. Az ügyben több tárgyalás volt kitűzve, de a vádlott azokon nem jelent meg. A noviszadi törvényszék ezért kedden elfogatási parancsot adott ki ellene és elrendelte Metz György ellen a vizsgálati fogságot.

— **Harcias inasgyerekek.** Petrik Dusan és Richter Gyula szubotical inasgyerekek kedden délután összeverekedtek. A verekezés hevében Richter suszterkalapáccsal fejbütyölte Petriket, aki súlyosabb sérülést szenvedett. Sebét a memók kötötték be.

— **Szurkálás.** Lázár Béla tizenhat éves szubotical fiatalember kedden este a Szegedi-utca egy ismeretlen férfi késsel mellbeszurta és szután elfutott. Lázár sérülését a memók kötötték be. Az ismeretlen támadó kézrekerítésére a csendőrség megindította a nyomozást.

— **Sikkasztó tisztviselő.** Beeskerekéről jelentik: Az ügyészség rendeletére a beeskereki rendőrség kedden letartóztatta Bareza Nikola volt hajóállomási tisztviselőt. Bareza egy hónappal ezelőtt hagyta el állását és a hajóstársaság feljelentése szerint huszezer dinárt sikkasztott. A letartóztatott tisztviselőt átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Jegyzőváltások a Csajkás-kerületben.** Thelről jelentik: A belügyminiszter Gyendy Szima sajkás-szvetiváni jegyzőt Martonosra helyezte, helyébe pedig Vukicsevics Brankó gardinovec jegyzőt helyezte át.

— **Nagy tűz Budapesten.** Budapestről jelentik: Kedden délután fél ötkor kigyulladt a Károly-körutról a Rombach-uccába vezető régi átjáróház tetőzete. A tűzoltóság teljes apparátussal vonult ki a tűzhöz, amelyet óriási tömeg vett körül úgy hogy nagyobb rendőri köztszükségnek kellett kivonulni a rend fenntartására. A tűzoltóság azonnal üzembe helyezte a Niagara-fecskendőket és egy órai megfeszített munka után sikerült a tüzet annyira lokalizálni, hogy a tető egy részét is megmentették. A kár azonban így is jelentékeny.

— **Állami hivatalok és intézetek nem vásárolhatnak aranyat, ezüstöt és devizákat.** Beogradból jelentik: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy aranyat, ezüstöt és devizákat semmiféle állami intézet és hivatal nem vásárolhat.

— **Külföldiek is építhetnek és vásárolhatnak szállodát Jugoszláviában.** Beogradból jelentik: A kereskedelmi miniszter megszünteti azt a rendeletet, mely szerint szállodákat, ötven kilométerre a határtól, csak belföldiek építhetnek és megengedi, hogy a jövőben furdóhelyeken külföldiek is lehetnek szállodatulajdonosok. Ez az intézkedés kifejezetten Palicsra is vonatkozik. A kereskedelmi miniszter egyébként tárgyalásokat folytat külföldi pénzcsoportokkal, hogy a belföldi furdóhelyek számára olcsó kölcsönt szerezzen.

— **Tettenért zsebtolvaj.** Beeskerekéről jelentik: Kedden délután két órakor a beeskereki vasútállomáson a Pansevó felé induló vonatonál, a beszálláskor Hermann Ede mérsáros észrevette, hogy valaki a hátsó zsebéből kihuzza a pénztárcáját. Hermann megragadta a zsebéből motozkáló kezét és az ismeretlen embert átadta a rendőrnök. Ugyanakkor Gavrilovic Vlasztimir orasical kereskedő is jelentette, hogy öt perccel előbb valaki a zsebéből kilopta a pénztárcáját, amelyben szerencsére csak százharminc dinár volt. A kereskedő a lefoglott emberben felismerte azt, aki abban az időponiban mellette állt. A zsebtolvajlással gyanúsított embert bekísérték a rendőrségre, ahol Sztojkov József szentaj cigány-lókupecnek vallotta magát, és tagadta, hogy lopott volna. Átkutatása alkalmával ötven dinárt találtak nála, de azt hiszik, hogy a lopott pénztárcát átadta valakinek.

Győződjön meg, **SILD** kalap-hogy csak a **SILD** iparnál kaphat divatos és olcsó női szalmakalapot. Régiel átvarrását és festését legújabb divat szerint készíti.

Subotica 1092 Csirkepiac

A fogak fehérek az erősek,
a száj friss és tisztá,
és a hajjal

PEBECO 530

fogkrém használatának
Házi köztársaság

„PEBECO-COLD-CREAM”

— **Kisiklott a Szubotica** — becskeréki személyvonat. Becskerekéről jelentik: A Szuboticáról Becskerek felé haladó személyvonat hétfőn délelőtt Potizskiszvetinikola állomáson kisiklott. A vonat három utolsó harmadik osztályú kocsija felborult. Az utasok között pánik keletkezett, szerencsére azonban komolyabb sérülést senki sem szenvedett. A feldőlő kocsikat lekapcsolták a vonatról, amely csak nagy késéssel folytathatta útját.

— **A noviszadi Vörös Kereszt hangversenye.** Noviszádról jelentik: A noviszadi Vörös Kereszt hétfőn este a Szlobodában hangversenyt rendezett, amelyen Suzanne Lecointe párisi zongoraművész és Blanche Dufour párisi énekesnő léptek fel. A két párisi művész kiváló produkciója zajos tapsokra ragadtatta a hálás közönséget. A hangverseny után a francia művésznők tiszteletére a francia klubban sikerült táncestély volt.

— **Eltűnt a fogházor pénze.** Lokról jelentik: Mázily Gyóka loki gazdálkodó néhány nappal ezelőtt Noviszádra utazott, lovat vásárolni. Noviszádon egy nagyobb társasággal mulatott, majd egy fogházorral együtt közösen bérelt szobát és lefeküdt. Másnap reggel a fogházor arra a felfedezésre jutott, hogy hétszáz dinárjával eltűnt Mázily. A fogházor jelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— **Letartóztatott vásári tolvaj.** Noviszádról jelentik: Berger Emanuel noviszadi kézműárkereskedő feljelentést tett a szabali csendőrségen, hogy a szabali vásárra eladásra küldött árukából 5000 dinár értékű kézműáru eltűnt a kocsiról. A szabali csendőrség a tettest Janosics Zsivko noviszadi fuvaros személyében kinyomozta és letartóztatta. Bekísérték a noviszadi ügyészség fogházába. — Hasonló módon meglopták a szabali vásáron Mikolácsi Uros noviszadi szabót, akinek kocsijáról, míg Mikolácsi a kocsin aludt, több ezer dinár értékű áru tűnt el. A szabali csendőrség őrési a tettest.

Féltáru utazás Budapestre a jugoszláv és magyar vasutakon. A Budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás 1926. évi április 17-től 26-ig tart. Ezen a kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók. A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS utlevéllel kell rendelkezniük. Magyar vízum beszerzése azonban nem szükséges. Vásárigazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az SHS, mint a magyar vasutakon — gyors- és személyvonatokon — féltáru jegyek váltására jogosultak. A látogatókat ötven százalékos díjkezdmény illeti a Dunagőzhajózási Társaság hajóin is. Fenti kedvezmények csak a vásárigazolványok birtokosait illeti. A vasúti kedvezmények és a magyar vízum nélküli beutazás április 10-től április 30-ig érvényes. Elutazás előtt a menetjegy és a vásárigazolvány a jugoszláv indulóállomáson lebélyegzendő. Oda-utazásnál a teljes menetdíj fizetendő. Visszaútazás díjtalan. A vásárigazolványok ára 80.— dinárban van megállapítva és kapható bármely SHS kereskedelmi- és Iparkamaránál és kereskedelmi testületnél. Továbbá Zagrebban: Szerb Bank, Jugoszláv Bank, Ákinek olcsó lakásra van szüksége, az a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazar 1. szám alá küldje be előre. Horvát Általános Hitelbank, Trpinac, Putnik utazási irodában, Sarajevóban: Kereskedelmi és Iparkamaránál, Agrár- és Kereskedelmi Bank, Osijeken: Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Jugoszláv Banknál, Putnik, Suboticán: Kereskedők- és Gyárosok Egyesületénél, Általános Hitelbanknál, Jugoszláv Banknál, Központi Hitelintézetnél, (V. Central Kreditni Zavod.) Közgazdasági Banknál, Noviszádon: Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Agrár- és Kereskedelmi Banknál, Jugoszláv Banknál, az Agrária szövetségénél, Putnik utazási irodájában. Vrsac: Szerb Bank és Takarékpénztár, Veliki-Becskek: Bánáti Kereskedelmi Kamaránál, Takarékpénztárnál, Novi-Vrbas: Országos Hitelbank, Bela-Orkva: Kereskedelmi- és Iparbank, Somborban: Kereskedők és

Gyárosok Egyesületénél, Szerb Banknál, Sentán: Központi Hitelintézetnél (Central Kreditni Bank), Kereskedelmi egyesületnél, Pancsevo: Népbank, A. Fischgrund, Velika-Kikinda: Központi Takarékpénztár, Beogradban: a Kereskedelmi- és Iparkamaránál, Utazási irodában, Jugoszláv Bank, Slavija Butorizlete, Kralja Petra utca 13. a magyar királyi utlevélosztálynál (Zorina utca 70) és a magyar királyi kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi, Srabinića Bana 43/a. Tel. 20—23.)

— **Három hónapon belül kell elintézni a nyugdíjtervényeket.** Noviszádról jelentik: Bosnjakovic Stevan nyugalmazott városi főszámvevő több mint másfél éve kérte nyugdíj-tatását, de a város buzta-halasztotta a kérelem tárgyalását, végül is a törvényes rendelkezéseknek meg nem felelő összeget állapított meg számára. Bosnjakovic a határozatot megfellebbezte a belügyminiszterhez. Most döntött ebben a kérdésben a belügyminiszter, aki megsemmisítette a városi közgyűlés határozatát és új határozathozatalra utasította a várost. Ebből az alkalomból a belügyminiszter körrendeletet intézett az összes vármegyei, városi és községi vezetőségekhez, amelyben azt az utasítást adta, hogy ezentul minden nyugdíjzatás iránti kérvényt *három hónapon belül el kell intézni.*

Halloitva-e már, hogy a Hudson-Essex kiűnt amerikai 6 hengeres autó képviselője Suboticán S. Ad. Engl cégnél van?

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

— **Mussolini Tripolisban.** Rómából jelentik: Mussolini hétfőn beutazta a partvidéknek Tripolisztól nyugatra eső részét. A ducet mindenütt ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

A Végh nővérek modern kozmetikai intézete Becskereken a Korona-szállóval szemben (Benó-udvar). Arcápolás, kézi és vibrációs villanymassage, karcusítás, radlolt-kezelés, szénsavas pakolás, szemölcsirtás, szeplő, májfolt, anyajegy eltávolítás, szőrsorvasztás, szőrké végleges eltávolítása villannyal, bokavékonyítás, fagykezelés, izadás megszüntetése, tyukszemirtás, perzsa hajfestés henna fixátorral, hajhullás és fejbőrkezelés, hámlasztás, arckörművészies kikészítése alkalmakra, manikűr. Rendelés reggel 9-től délig, délután 3-tól este 7-ig.

SZÍNHÁZ

Színházi szezon Szuboticán

A noviszadi színészek öt napi vendég-szereplésre eljöttek Szuboticára. Kedden este érkeztek meg a vendégek és vasárnap éjjel már visszautaznak. Öt nap színház, öt nap kultúra, azután újból egy évi várakozás. A szuboticaiaknak ennyi is elég...

Beszélgünk az egyik színésszel: — **Higye el,** — mondja — **mi is alig várjuk, hogy a szubotica színház felépüljön, Szeretjük Szuboticát, hiszen az itteni közönség mindig olyan lelkes, olyan hálás. És írja meg kérem, hogy mi noviszadi szerb színészek hálásan szeretjük a szubotica magyarokat, mert sokszor több magyar van a színházban, mint bunyevác vagy szerb. De a mai színház olyan kicsiny. Higye el uram, itt még felt ház előtt játszani sem fizetődik ki és nekünk sajnos ez is fontos. Nagyon fontos!**

A noviszadi Nemzeti Színház társulata április 14., 15., 16., 17. és 18-án Szuboticán vendég szerepel. Szerdán este nyolc órai kezdettel a „Marica grófnő” mutatják be a noviszadi színészek. Csütörtökön a „Frasquita” pénteken a „Marica grófnő”, szombaton a „Gésák”, vasárnap délután a „Csárdás királynő”, vasárnap este újból a „Marica grófnő” kerül színpadra. Jegyeket szerdától kezdve a színházi pénztárnál lehet váltani egész napon keresztül.

SPORT

Vasárnapi sportprogramm a subotica alszövetség területén

Vasárnap a szubotica alszövetség területén négy elsőosztályú bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A Szand az SZMTC ellen áll ki és előreláthatólag négy-öt gólaránnyal fog győzni ellenfelén. A mérkőzést Sztipics vezeti. A vasutas pályán a Kulai AC csapata játsza le esedékes bajnoki meccsét, amelynek a Zsak a favoritja. A mérkőzést Zsilkovics vezeti. A Bácska a Sombori Amatört látja vendégül. Erős küzdelemre lehet számítani, azonban a Bácska győzelme biztosra vehető. A mérkőzést Mangh vezeti. Végül Szomborban a Szombori Sport a jóképességű VSC csapatával mérkőzik. A küzdelem kimenetele teljesen nyílt, a győzelemre egyformák az esélyek. A mérkőzést Krausz vezeti.

A másodosztályú bajnokságban szintén négy mérkőzést játszanak le vasárnap. Sentán a Szentai AC a szaribecsei Sokóval találkozik, bíró Drenkovic, a Ferrum—Kanizsa mérkőzést Vukovics vezeti, a Szombori TK—Topolai TK mérkőzést Krausz és a verbázi Amatör—Szloga mérkőzést Orcsics fogja levezetni. Az Ib bajnokságban az Szand—SZMTC meccset Peics, a Bácska-Ferrum meccset Priboj vezeti le.

Az Aradi AC Szomborban, Szomborból jelentik: Pravoslav husvétkor a szombori Amateur és Sport közösen az Aradi AC csapatát látja vendégül. A mérkőzés vasárnap lesz és az aradiak ellenfele egy kombinált csapat lesz. Az Aradi AC husvét hétfőn Szuboticán játszik a SAND-dal.

A Kulai SC válsága. Kuláról jelentik: A Kulai SC, amely nemrég a vidék egyik legjobb csapata volt, napról-napra közeledik a végpusztulás felé. A lemondott vezetőség után a játékosok legjobbjai hagyják cserben az egyesületet. Rankov Milos megvált az egyesülettől, Héhl és Varga bevonult, Sonnenfeld és Rozman végleg visszavonultak a futballtól. A helyzet ma az, hogy a klub intézőségének erős fejtörésébe kerül, hogy vasárnap a ZsAK ellen milyen csapattal álljon ki.

KINTORNA

Az uccán egy dült arcú férfi izgatottan rohan ide-oda. Szembejön vele három fiatalember s a férfi hirtelen odalép az egyikhez:

— Maga boldog?
A fiatalember meglepetten mondja:
— Miért ne? Boldog vagyok.
A férfi ad neki egy hatalmas pofont és odalép a másikhoz:

— Hát maga?
Az ijedten dadogja:
— Én, kérem, boldogtalan vagyok.
Erre ő is kap egy nagy pofont. A harmadik fiatalember bámulva kérdi:
— Uram, bocsásson meg, de ezt nem értem. Az egyiket azért üti pofon, mert boldog, a másikat azért, mert boldogtalan?

A férfi dühösen kiabálja:
— Maga ezt nem érti? Én értem! Ma tudtam meg, hogy a feleségem boldog-boldogtalanul megcsalt!

Két asszony traccsol:
— Mondhatom édesem — mondja az egyik — az én koromban én voltam a városunkban a legszebb leány.
— Elhiszem — csipegi a másik — de már azóta ott is nagyon sokat javult a helyzet.

A kis Regina szörnyen kistr szemekkel jön haza a korszályázásból. A mája ijedten kérdi:
— Regina, az Istenért, mi bajod?

— Elestem a égen!
— Szegény kislány. Fáj valami?
— Igen
— Mi?
— Hogy nem látja senki.

A tanító nyelvtanra tanítja Móríckát:
— Én nem kiáltok, te nem kiáltol, ő nem kiált, mi nem kiáltunk, ti nem kiáltotok, ők nem kiáltanak... Ismételd ezt Móríckát!

Mire Móríckát így szól:
— Tanító ur kérem, senkise szól egy kukkot se.

Rádió-műsor

Csütörtökön, április 15-ikén

(A városok mellett a szám a halláshosszt jelenti)

Bécs (531—582.5): D. u. 11: Koncert. D. u. 4.15: Hangverseny. 7.30: Zenekari hangverseny. 9.20: Kvartett. Milanó (320): D. u. 4.30: Kvintett. 9: Koncert. Páris (333): Este 10.15: Hangverseny. London (365): D. u. 5.15: Táncczene. 7: Jazz-band. 10: Hangverseny. 11.30: Táncczene. Prága (368): D. u. 4.30: Nyitányok. 8: Zenekari hangverseny. Róma (425): D. u. 5: Jazz-band. 8.30: Operaelőadás. Bern (435): D. u. 4. 8.30, 9.20 és 10.05. Zenekari hangverseny. Berlin (504—571—1300): D. u. 4.30: Koncert. 9: Kamarazene. 10.30: Táncczene. Budapest (560): D. e. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek. 4.30: Előadás. 5: Szórakoztató zene. 6.30: Irodalmi felolvasás. 7.15: Német nyelvű előadás. 8.30: Weimann Rózsi hereditásművész hangversenye. 10: Táncczene. Brüm (521): D. u. 7: Zenekari hangverseny. 8.10: Vidám est. Daventry (1600): Este 9: Színházi előadás.

Köpeny selyem

ujdonságok

második szállítmánya a legdivatosabb mintázatokban különösen fekete színben raktárra érkezett

Székelv és Ujtkovics

divatházában
Subotica

7941

Aki Beogradba jön ne mulassza el a főváros legujabb látványosságát meglekinteni! Csodálatosan szép a

SZLÁVIA - I. O. K. SZ. BUTORLERAKATA

Nagy választék izléses butorokban! A butorok remek kivitelben és szolid kidolgozásban készülnek. Rendkívül olcsó eladási árak! A szövetségnek Bukarestben és Milánóban vannak már ierskatalai.

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás

Kötelességünknek tartjuk a nagyközönség figyelmét felhívni a »Sreća« jótékony kiházasító egyesület segítő tevékenységére. Kiházasítási segélyünket a megszabott időben megkaptuk, ezért az egyesület működéséről csak a legnagyobb elismerés hangján nyilatkozhatunk és mindenkinék ajánlhatjuk az egyesülethez való belépést.

3293 Dondó József és neje Uihelyi Irma

Pomoć

za porodjaj, razudabu i pokopno udruženje. Sombor értesíti tagjait, hogy vasárnap, folyó hó 18-án délelőtt 9 órakor tartja alakuló közgyűlést az Arénamozsi helyiségében. Az egyesület megalakulása folyó hó 25-én van. Azonban a kifizetéseket csak május hó 8-án reggel 9 órakor kezdi meg. Kiházasító tagok kötelesek két héttel előbb esküvőjüket bejelenteni, hogy kifizetési sorszámot kapjanak az esedéges megrohanások elkerülése végett. Az egyesület megalakulása előtt történt házasságokat nem ismerjük el. Kérjük tagjainkat, hogy a kis könyveiket minél előbb váltásák ki.

Május 15-ig jelentkező tagok még mint alapítók vétetnek fel s ilyen kedvezményben is részesülnek.

3260 Szervezők.

"DAMA" FEHÉRNEMÜSZALÓN

Felhívjuk a hölgyek figyelmét a nálunk készült fehéreneműkre.

Készítünk saját, vagy hozott anyagból: intézeti és menyasszonyi kelengyét, garnitúrákat stb. a legszebb és legizlésebb kézimunkával; azzsur, tűazzsur, filé-tírré és himzésekkel

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

„BEGA“ hirdető és közvetítőnél V. Beckereken eladó

1. Uriház, közműben, azonnal beköltözhető 7 szoba és minden mellékhelyiségekkel. Fajszerű és gyümölcsös kert, gazdasági épületek.

2. Szanatóriumnak is elsőrangú a legizlésebb uri igényeket kielégítő VILLA (teremszerű 10 szoba), 50 éves parkban, folyóparton. Teleknagyság cca 800 □-ól. Azonnal beköltözhető. Kedvező fizetési feltételek.

35

ÉVI BÉRLET UTÁN
a magas boltbér miatt üzletemet
ÁPRILIS HÓNAPBAN az
ALEKSANDROVA ULICA 11. SZ.
(Halbrohr házba helyezem
miért is az összes raktáron levő árukat
beszerzési leszállított áron árusítom.
SUGÁR BÉLA

Kereskedőkhöz!

A rossz gazdasági viszonyok következtében értesítjük igen tisztelt vevőinket, hogy ez idő szerint **nem utaztatunk.** Ez okból utazónk Sugár Dezső ur cégünktől megvált.

Kérjük tehát azon tisztelt vevőinket, kik eddig is bizalmukkal cégünket megisztelték, **papír és papíráru szükségleteiket közvetlen hozzánk juttatni sziveskedjenek.** Szállítunk az alanti versenyképes árré

Havanna pergament sajtócsomagoló Din. 16.75
Fehér I-a superior D. 9.—
II. D. 8.—
Barna filament csomagoló (örös) 6.—
Ujfényomó papír I-a Din. 7.—
Barna superior satlított „ 8.—

Irkák, füzetek, noteszek, szekrénypapírok a legolcsóbb. — Lemezek, deklí barna, szürke vagy fehér minden vastagságban 4.75 Nagyobb vételnél külön engedmény. Készpénz vásárlásnál nagy rabatt. — Mintát és árajánlatot kívánatra küldünk.

Tisztelettel
Lipsitz i Lampel
Subotica. Telefon 604

Em. Fischer Zagreb

Legelőször szállít kerékpárt, kerékpár alkatrészeket, varrógépeket, footballokat és technikai kellékeket — magánvevők részére is. Sportegyesületek mechanikusok és iparosok engedményt kapnak. **Kérjen ingyen képes árjegyzéket.**

Kir. állami gyógyfürdő

TOPUSKO

Horvátországban, a Caprag-Károlyacsi vonal vasútállomásán, Horvátország lenradaktív gyógyfürdője híres szappanok. Elektrolitápi. Nagy Zander terem. Tízeta levő Gyógyókönyvek katonazeti, játékok, stb.

Javított reumatikus megbetegedéseknél, csusz, köszvényes, neurálgia, női bajoknál. Fényes eredmények. Idény május 1-től szeptember 30-ig. Állami tisztviselők, tényleges és nyugdíjas tiszték és ezek családtagjai május 1-től június 20-ig és augusztus 21-től szeptember 30-ig a lakásfürdő és illeték árakból 50% kedvezményt kapnak. Június 21-től augusztus 20-ig 50% kedvezményt csak a fürdő és illetékekől.

A nagy kereslet folytán ajánlatos szobákat idejekorán rendelni. Mindennemű felvilágosítással szolgál.

a Fürdőigazgatóság.

Kereskedelmi és Iparbank RT. Novisad

Részvénykibocsájtási hirdetemény.

Tudomására hozzuk t. részvényeseinknek, hogy társaságunk alaptőkéjét 40.000 drb, egyenkint 100 dinár névértékű új részvény kibocsájtása által 6 millió dinárról

tízmillió dinárra emeljük fel, a következő feltételek mellett:

A kibocsájtásra kerülő 40.000 drb új részvényt elsősorban régi részvényeseink vehetik át olyképen, hogy ezek minden 3 drb régi részvény alapján 2 drb új részvényre, darabonként 100 dinár befizetése ellenében elővételi joggal bírnak. A szokásos részvénykiállítás költséget és bélyegilletéket az intézet sajátjából viseli.

Az elővételi jog a régi részvények bemutatása és az ellenérték egyidejű befizetése mellett

1926. évi április 12-től április 30-ig gyakorolható.

Az elővételi jog gyakorlásánál háromnál kevesebb számú részvény figyelembe nem vehető. Azon részvényesek, akik az elővételi jogot 1926. évi április hó 30-ig nem gyakorolják és az új részvények teljes ellenértékét ezen határidőig be nem fizetik, az elővételi jogra való igényüket elvesztik. Az új részvények január hó 1-től a folyó év hasznában részesednek.

A régi részvényesek által át nem vett új részvényeket az intézet **150 D-os árfolyamon nyilvános jegyzés útján** fogja elhelyezni.

Novisad, 1926. évi április hó 12.

Az igazgatóság.

NEM KELL

külföldön vagy vidéken rendelni autóalkatrészeket, felszereléseket

Ujjonnan megnyilt mintatermünkben
Subotica, Aleksandrova ul. 6

De Dion Bouton, Fiat, Ford, Alfa Romeo
alkatrészek

Benzin Olaj Gumi

Felszerelési cikkek óriási nagy választékban
Olcsóbb, mint bárhol másutt!

De Dion Bouton és Alfa Romeo kocsik állandóan raktáron

Gyárunkat és üzletünket felosztatjuk BUTORAINKAT

minden elfogadható áron kiárusítjuk

Czigler, Kálcs és Társa butorgyárosok, Subotica

Rum- és likőreszenciák legjobb minőségben Drogeria LANDAUER SUBOTICA

Utánzatoktól óvakodjunk

LION NOIR CIPÓKRÉM
Volódi francia
Főraktár:
Kaufmann Hermann bőrkereskedőnél
Subotica, új helyiség volt „Narod” kávéház helyén
Nagy raktár
mindennemű butor bőrökön

Előnyös bulorvásárlási alkalmi
Hogy munkásainkat továbbra is foglalkoztathassuk eladunk a túlhalmozott butorraktárainkból melyen leszállított áron
26 hálószobát, 19 ebédlőt, 10 nappali szobát és kullafőle egyes autódarabokat
Bence Antal és Fia bútorgyár V.-Beckerek 3163

„ORIENTI”
keleti szőnyegnagykereskedés
SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA
NAGY HUSVÉTI SZŐNYEGKIÁRUSÍTÁSA!
Az összes eredeti perzsa, afgán és arab szőnyegek, továbbá Cshva, Bocochara, Taakend és Kóhand vidékéről importált, eredeti kézzel munkált, szőpompás szőnyegek önköltségi árban adtuk el.
Száron vége! Tudakolja meg árainkat! Vétékényeszer nélkül tekintse meg csodás keleti szőnyegeinket! 3216

GANZ-féle
BENZIN,
PETROLEUM,
SZINÓGÁZ
nyersolajmotorok
bánati / kizárólagos képviselője és gyári lerakata
a „VOLTA” R. T.-nál
VELIKI-BECKEREK 327

FELLENDÜL AZ ÜZLETE
ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyarákat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk
500 drbnagylevélpapírt, 500 finom borítékot összesen 180 dinárért
és 1000 számlát 100 dinárért összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.
Jó papír. — Izléses kivitel.
Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.
Szállítás utánvételt mellet.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

NŐI BŐRKÉZITÁSKÁK
(retikülök), **harisnyak, keztyűk, csizmok,** férfi- és női **élelmiszeresek legolcsóbb háztartási** **szőnyegek**
RÖHRICH és KRACKER-cég
V.-Beckerek, Aleksandrova ul. (Fehér ház)

ÉRTESÍTÉS
Értesítem a n. é. közönséget, hogy a Liffa Bioskop mellett **borpincét átvettem** és azt tovább fogom vezetni. Kaphatók a legfinomabb asztali borok k mérvé
Híterenként 6 és 7 dinárért
Nagyban árengedménnyel.
Zagrebi export és Jelačić sörök angró árban kímérve.
Szíves pártfogást kér
KOVÁCS 2859

Kissé
Legújabb
FISCHER ERNO
KISZÉ
SUBOTICA

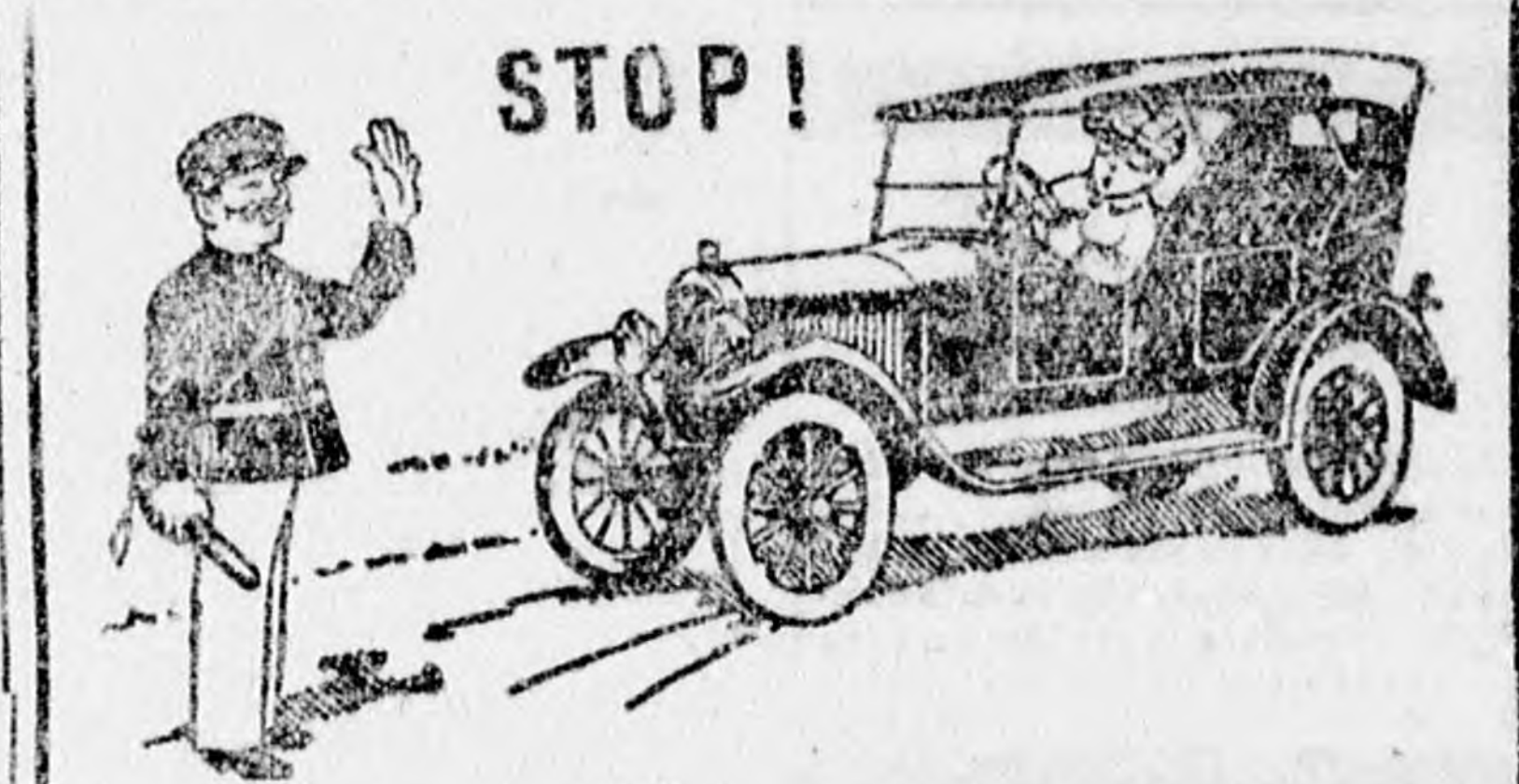
Üzletáthelyezés
miatt az összes raktáron levő bőrárakat május 1-ig **beszerzési áron kiárusítom**
Henrik Schlager
speciális bőröndös és bőrár üzlete, Subotica 2658
Uj üzlet: Lelbach palota, Thurzó-főle helyiség

Előnyömdát
legújabb rajzokkal felszerelve **olcsón szállít**
Bleier Márk
I. Jugosl. Előnyömda és Berendezési Gyára
— S E M T A —

ELSŐ SUBOTICAI PAPIRZACSKÓGYÁR
F. BEDŐ SUBOTICA SENEK UL. 19. TELEFON 436.
Ajánlja minőség és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papírzacskóit. Kérjen mintát és árajánlatot.

WEITZENFELD és TÁRSA
Alapítva: 1902. Subotica Tel. 190 és 192
Távíratcím: Kenderipar.
Detailüzlet: Városi bérpalota.
Engross és irodák: Wilsonova ulica 7.

ZSÁK ZSINEG PONYVA
füzöltő és kerti tömlők, hevederek, kárpitos kellékek, ponyva kölesön intézet. — Leszállított árak.

Aki pénzének, idejének és idegeinek nem ellensége, az
FORD és FORDSON
ALKATRÉSZEKET
NYERSOLAJ KARBURATOROKAT
csak az SHS legnagyobb alkatrész raktárában szerzi be.
HOL? Figyellen a címre!
Földvári Béla Staribeceji
TELEFON 83
ahol minden alkatrészt azonnal és a legolcsóbb árban kap akár telefon, akár távirattal, akár levél útján rendel meg. A legnagyobb és a legszortirozottabb raktár az egész országban. Viszonteladónak, garázsoknak és autószerelőknak nagy engedmény.
Kérjen ajánlatot még ma!
Uj típusu személy- és teherautók.
Nyersolaj Fordson traktorok állandóan raktáron!

SZLÁVIA
BEOGRAD, KRALJA PETRA UL. 13. (A NARODNA BANKAVAL S. EMBEN)
BUTORLERAKAT
A VILÁGHÍRŰ I. O. K. SZ.
művészi kidolgozású és ugyancsak a polgári igényeknek megfelelő, szolid kivitelű butorok. Hálószobák, ebédlők, nappalok, szalagarnitúrák és minden, ehhez a szakmához tartozó butornemek. — A vállalat átvesz templom, iskola, iroda, kórház berendezéseket, portálé kidolgozásokat, karosszéleket stb.
NAGYON MÉRSÉKELT ÁRAK!
Ha Beogradba jön okvetlen látogasson meg bennünket!

D. KOEN MOSTAR
(HERCEGOVINA)
KÖBÁNYA
AJÁNL:
nyers építőkövet
és Issina fehér mészkövet
égetésre. — Franko bármely állomás, legolcsóbb áron

KORZÓ MOZI

Április 12-14
Hétfő-Szerda
GLORIA SWANSON
tűnemenyes szépségű
művésznő frappáns
újdomsága
Ostor alatt
Dramai attrakció
6 felvonásban

LIFKA MOZI

Hétfőtől-Szerdáig
Kivételes világitrakció.
Aranyágy
7 felvonásban
Férfi . . . Rod la Roque
A nő . . . Vera Reynolds
Zenekari kíséret!
Rendes helyérek!

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbőlyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdésekhez válaszolunk melléklettel.

Jobb nő gyermekek mellé
felvétetik nappalra. Je-
lentkezni 12-2 között
Nagy Ferenc telep 165.

2 drb biliárdasztal ujjon-
nan átalakítva, eladó. Ér-
deklődni Caro és Jellinek
szállítócérnél. 3245

Nőtlen megbízható ko-
csis azonnal felvétetik. —
Heisler szénatelep. 3315

Női varrógép és butor-
darabok sürgősen eladók.
Save Tekelié ul. 61. 3258

VÉTEL-ELADÁS

Eladó ház kedvező fizeté-
si feltételek mellett lakó-
mentes nagy telekkel,
elfoglalható. Stipe Grgiča
ul. 43. (Kálmán-u.) 3134

Régi arany és ezüst pénz-
eket: aranyat, ezüstöt és
brilliantst a legmagasabb
árban vesz Kaltnecker
József órás Osliek L. Zu-
panijka ul. 22. 3058

Eladó jókarban levő ebéd-
lőbutor, ugyanint egy kre-
dene, egy asztal, hat bór-
szék, VI. Vukovićeva uli-
ca 26. 3231

25.000 drb fél és egyliter-
es fehér, szépformájú
üvegek, likőrnek alkalma-
sak, nagyban és kicsiny-
ben eladók. Nemzetközi
Tudakozó Iroda, Kralja
Aleksandra 9, Subotica. 3280

Stari Bečen a Schick-féle ház

(vasut utcában) Kralj Petra
ulicában 40 év óta fenn-
álló, elsőrangú vendéglővel,
az összes jogokkal, külön
nagy üzlethelyiséggel, mely-
ben ma is virágzó fűszer-
üzlet van. A házban nagy
raktárak. Két család biztos
megélhetést talál. Két lak-
ás. Betegség miatt elő-
nyös feltételek mellett

eladó vagy bérbe adó

Özv. Schick Ignácné
3374

LEVELEZÉS

Neugier! Sind Sie nicht
so neugierig, Sie koennen
mir aber telefonieren. 3287

FOGLALKOZÁS

Megesi középiskolai tan-
nár magántanfolyama Rá-
kóczi-ut 73. Előkészít
magánvizsgákra. 3059

Béresgazda, nős, idősebb,
hosszabb gyakorlati ke-
restetik. Mokritu, Nagypa-
pirban. 3178

Két pincérlány és egy szo-
balány felvétetek. Akik még
nem voltak, előnyben. Kos-
tina ulica br. 4. 3257

Ügyes segéd vagy kiszol-
gálónő a rövidáru szak-
mában jó fizetéssel keres-
tetik. Cim a kiadóban. 3232

Cukrászsegéd, önálló mun-
kás, állást keres. Cim:
Czirják Ernő cukrászda,
Pančevo. 3259

Szoptatódaikát keresek.
Bővebbet Hegyi női kon-
fekciőüzletben, Subotica,
Aleksandrova ul. 7. 3282

Kifutóú felvétetik. Pal-
las Reklam, Paie Kujun-
džića ul. 4. 3280

Deutsches Fräulein zum
fünflährigen Mädchen zum
sofortigen Eintritte ge-
sucht. Kálmán, Dedion-
bouton Automobilje, Alek-
sandrova ulca 6. 3312

JOSIP PEIĆ

Tygovalna Komisionalna
Agentura, Subotica
Idejg. Vlaska ul. 8.

Elvállalja bármely szakma
képviselését. Elad, vess, bérbe-
ad és bébevesz bármint. Eljár-
adó, honpolgárság és minden-
féle engedély ügyekben. Társ-
kerestetik 10.000 dinárral. 1516

NYVATALNOK

Önálló szerkesztésű, a legúj-
ok kiadású, a legújabb
franciaul, németul, angolul,
állat orvosi — Érdeklődők
SCHMOLKA hirdetőjéhez
Novisád, Futóúki put 2.
forduljanak 3370

Muschong buziási gyógyfürdője

tervezetesen szénavas, sós, vasas, sós, aktív, forrásos, a bíró
előzetes gyógyhely határon belül, a legújabb, a legújabb, a legújabb,
szívom és billentyűbetegségek, a vérkeringés, a vérkeringés,
ideges szövődmények, a női bajok, a női bajok, a női bajok,
mányok, hólyaggyulladás, továbbá a vér megbetegedéseinek,
köszvény, reuma, idegbántalmaknál (tabes). Vese- és hólyag-
hajók, idült veselob, hólyaggyulladás, prostata bajok s.p. Ter-
vezetesen szénavas, sós, vasas, sós, aktív, forrásos, a bíró
kon. ha. Kifutó útján. Méréselt áron. Idény május 15 től
-ttóher 1-ig. Prospektussa és területekkel az egész
szolgálat a Fürdőigazgatóság, Buziás, Románia. 3373

BARZEL
VAS ÁRU
szükségletének fedezése előtt érdeklődjék nálunk
BARZEL
VASKERESKEDELMI és ÁRUFORGALMI RT.
Telefon 125. SUBOTICA Telefon 124. 3316

Autóbuszok esukoti és
nyitott, 14-20 személyre,
valamint kis teherautók,
mindannyi »Fiat« Torino,
eladó, Autoparage Hödl,
Sušak. 3264

Valódi farkaskutya, egy
éves, eladó, I. Česka uli-
ca 2. 3319

»Reform« daratisztítógé-
pet megvételre keres Ka-
menko Jovanov, Ilandža
(Bánát). 3274

Figyelem. Tüziia. Ver-
senyképesség kizárva. I-a
száraz bükkfa, vágva, ha-
zaszállítva 100 kg-ként
Din. 40. I-a bükkhasáb
Din. 35. Egyedül csak
Hradskl és Jevremovité
fatelepen 13. Novembra
ul. 24. (Bajai ut) kapható.
Telefon 864. 3294

Luxus »Oakland« autó,
teljesen új, rezerva kere-
kekkel, gumikkal és teljes
felszereléssel eladó. Nem-
zetközi Tudakozó Iroda,
Kralja Aleksandra 9, Su-
botica. 3288

Nagymennyiségű parad-
csomos fehérüvegek fél és
egyliteresek nagyban és
kicsinyben eladók. Nem-
zetközi Tudakozó Iroda,
Kralja Aleksandra 9, Su-
botica. 3290

Öt szobás modern ház, to-
vábbá egy három és egy
kétszobás ház eladó és
azonnal átvehető. Gergic,
Fra Ješe 6. 3313

Kékköztö-berendezés for-
mákkal és egy 9 m. hosz-
szu mángorló, alul és felül
vaslemezzel, eladó. Eset-
leg a ház is eladó. Pfeiffer
György, Bajmok. 3311

15 méhcsalád Dzierzon
kaptárakban 27/28 cm.
kiépített keretekkel 400
dinárért családonként azon-
nal eladó. Smidt Jakob,
Novivrbas. Goethe ulica
294. 3263

Jókarban lévő női és férfi
bicikli és egy rendkívül
erős négykerékű kézi ko-
csi eladó. Bővebbet Wil-
heim-féle papirkereskedés-
ben, Subotica. 3318

KÖLÖNFÉLE

POMPADUR

kozmetikai szalón (Subo-
tica, városházépület, tei-
piac) arcápolás, manikür,
női fodrászat, hajfestés
Insectóval 30 perc alatt.
Minden időben rádió-kon-
cert. 1987

Két különbejáratu, eset-
leg egymáshoz illesz-
tő, egyszobás butorozott utcai
szobát keresünk, lehető-
leg fürdőszoba használat-
tal, kizárólag a beltéren.
Ajánlatokat »Zwei Brü-
der« jellegre. 3100

Rastätter-china-bora-vas-
sal, kitűnő ízű, megbizha-
tó, erősítő szer. 2825

Jégszekrényt garancia
mellett legolcsóbban ké-
szít. Árjegyzéket ingyen
küld Ulváry Ferenc, Tem-
merin. 3104

Utlevélek konzuli láttamo-
zását legolcsóbban végzi
30 dinárért a »Nemzet-
közi Tudakozó Iroda«
Subotica, Kralja Aleksan-
dra 9. Beküldés posta ut-
ján. 3239

Különbejáratu butorozott
utcai szoba azonnal kiadó.
Zeljeznička ul. 3. 3309

Elveszett szombaton a
Korzó moziban egy pénz-
tárca. Megtaláló adja le a
Városi kávéházban. 3260

NARODNI BIOSKOP

Aprilis 14-18-ig
szóródót-vasárnapig
Szerelmi pensio
komédia 5 felv. Főszerepben
Carmen Cortol lerl
Repriz. Ezenkívül díjmen-
tesen bemutatjuk a humor
mesterét ZOROT és BURUT
mint aranybókat a Rive-
riára utazni, ahonnan utjukon
mindenkét el isérhet

Különbejáratu butorozott
szoba konyhával kiadó. —
Ivić, Vilsonova ul. 60. 3291

Kiadó azonnal egy szoba-
konyhás lakás. Cim: Pal-
las, Subotica. 3307

Különbejáratu tres utcai
szobát keresek, lehetőleg
a centrumban. Cim a ki-
adóban. 3295

Gummibélyegzőt bármil-
yen nyelven készit Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulca 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.

2 szros és boros HORDÓK

állandó raktára
KRIK LAJOS
géperőre berendezett ká-
dárüzemében, Subotica,
Mazuranevičeva ul. 19

Charotte-tégla és liszt

Kerám-tégla és lapok
Gaz-, fűtő- és forraszóval
Gyártó: Kraljica, gyártó: Kraljica
Fiumei G. Gustav i Drug
Novisád
Hotel Orient épület
Telefon 439. 1988

Nagyobb mennyiségű kékkő 99%

érkezett s gyári árrban
lesz kiárúsítva
Kőrösi Géza cégnél
Subotica 9358

Malomképviselet

csak munkabíró
Zagreb és környékére kérésre. Aján-
latok „I. Z. 423” jellegre, Jugoslovensko
Rudolf Mosse R. T. hirdető irodára,
Zagreb, Gajeva 1. 3275

Szőlőbirtokosok figyelmébe!

Okuljanak a tavalyi
esztendőn, nehogy el-
késve rendeljék meg a

részkenport

melyet eredeti né-
met recept szerint
készit:

Schweiger N. Lajos vegyészeti gyára Subotica

Tolstojeva ulica 17. szám. — Telefonszám 85.